

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravnštvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dospošlja do odpovedi. — Udje „Katol, tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravnštvo: Koroška cesta štev. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Za inserate se plačuje od enostopne petitvrste za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zjutraj. — Ne zaprte reklamacije so poštnine prostre.

Deželni zbor štajerski.

Se ta teden se bo začela v deželnem zboru razprava o proračunu, kajti finančni odsek je dokončal svoje posvetovanje o proračunu že pretekli teden. Ko bo proračun rešen, pride vprašanje o pokritju v zbornico, in pri tej prilikih se bodo gotovo vneli vroči boji, kajti vse stranke se bodo branile vsaj tej ali oni dokladi. Celo gojivo je, da slovenski poslanci ne bodo nikdar glasovali za doklade na direktne davke.

Poslanci Slov. kmečke zveze so v odsekih in javni seji pridno zastopali koristi in želje slovenskega ljudstva.

Regulacija Pesnice.

V ponedeljek, dne 24. februarja je sprejel deželni zbor zakon, s katerim se sklene regulacija Pesnice od južne železnice do Dragučeve.

To prliko je uporabil deželni odbornik Robič ter predlagal:

Deželni odbor se pooblasti in pozivlja, da zagotovi regulacijo Pesnice tudi v tretji sekociji drugega oddelka, to je od Gočevskega mlinu gor do Dragučeve in sicer na ta način:

1. Mora se izgotoviti načrt, narediti proračun, izpeljati vodopravno postopanje ter pravočasno izvršiti pogajanja s c. kr. vlažo, da po dosedanjem merilu prispeva k regulacijskim delom.

2. Te predpriprave se morajo izvršiti tako, da se lahko začne zgoraj omenjena regulacija, ako potrebno, še pred dovršitvijo regulacijskih del v prvi sekociji drugega oddelka od Možgane do Pacinj; nadalje, da se lahko denar, določen že za regulacijo prve sekocije drugega oddelka, izposodi za to regulacijo, in slednjic, da se ta regulacija sme začeti, predno so se izpolnile vse formalitete, ki so ustavno potrebne za zakonito dovoljenje takega podvzetja.

Ta predlog je bil v zbornici sprejet, in s tem je zopet pospešena regulacija Pesnice. Nevarnost je namreč bila, da bi se regulacija Pesnice sicer ustavila, dokler se ne najde sporazumljene z občinami med Možganci in Pacinji. Sedaj se tega ni bat!

Most v Pobrežju.

Občina Potrežje in druge občine Dravskega polja nujno želijo mosta pri Pobrežju, da bi imeli na ta način krajšo pot na sejmišče in na južni kolo dvor. V finančnem odseku sta to stališe zelo odločno zastopala slovenska poslanca dr. Korošec in dr.

PODLISTEK.

Grajska gospodična.

(Pravljica. — 8. sal 8. rogo skri.)

Duševno truden in izmučen — tako mi je pričevala nekoč neka ženica — je šel nek popotnik po pravi cesti. Žejalo ga je, nikjer nobiti vode. Prišel je v gozd in po njem nekaj časa na robodovje. Zagledal je majhno vodico, mal vir, ki je žuborel prijazno nasproti žejnemu popotniku. Rađosten je pil srebrnočisto vodico in se odpočil pri viru.

Zaspal je.

Ne, pred njim se je odpril svet. Tam, kjer je sedaj globoko brezno, je stal grad ves v sijaju. Na travnikih tam dolj lepo mestce. Vira ni bilo. Na njegovem mestu je bila senčnica in deva, zala kakor mlado jutro, je sedela v nji in pela, kakor bi žgolel slavček.

Srce samotno, ne ugibaj,
ldaj sreča svit se ti ogrne!

Nikar le prazen up ne zibač,
da čas prihodnji ti povrne,

kar ti pretekli čas je vzel!

Ves strmeč je poslušal popotnik, tako lepo še ni slišal, koder je hodil.

Cez nekaj časa pride grof in drug človek. Bil je slikar umetnik. Devojka je odša, ne, odplavala je. Potnik je videl, kako nalaho se je zganila njena postava, krilce zašumelo in kakor valček na morju je odplavala.

Čudil se je popotnik, poslušal, o čem govori grof.

Verstovšek, ter glasovala za to, da se vendar omogoči zgradba potrebnega mostu.

Nemški poslanci so skrajna hoteli celo zadevo odkloniti, še po izvajanjih naših poslancev in spodnještajerskih nemških, so se udali in sklenili, da se prošnja pobreške in sosednjih občin podpira.

Meško govor.

Poslanec Meško je najprej v slovenskem jeziku utemeljeval svoj predlog in potem v nemškem. Kazal je na veliko škodo, katera dela deroča Drava posestnikom ob njej. Regulacija je sicer sklenjena, vendar se izvršuje sklep zelo počasi. Vsled tega zahteva, da se regulacija Drave z ozirom na škodo trpeče posestnike pospeši.

Slovenski deželni šolski svet.

Poslanec dr. Verstovšek je stavil predlog, naj se za slovenske in dvojezične šole ustanovi poseben oddelek deželnega šolskega sveta. S tem bi se odstranilo mnogo prepirov med obema štajerskima narodnostima.

Predlog je bil sprejet, in sicer z glasovi Slovencev, krščanskih socialcev, veleposestnikov in socialistov.

Nemško-narodni poslanci so glasovali proti, ker so videli v tem prvi korak do urešnjenja slovenskega gesla: Proč od Gradca.

Občina Loče.

V seji dne 21. januarja se je dalo deželnemu odboru dovoljenje, da podeli občini Loče po izvršenih poizvedbah za zgradbo savskega broda primereno podporo.

Most črez Dravo pri Dupljevu.

Za zgradbo mostu pri Dupljevu se je dovolilo 78.000 kron, katera svota se bo v enakih obrokih izplačala v treh letih. S tem je ustrezeno dolgoletni želji prebivalstva župnij Vurberg, Sv. Barbara, Sv. Martin pri Vurbergu, in tudi prebivalstva na desnem bregu Drave.

Za vinogradnike.

Poslanec dr. Jankovič je predlagal, naj se letos vinogradnikom opusti vračevanje obrestnih posojil in naj se sploh misli na različne olajšave glede povračanja brezobrestnih posojil za prenavljanje vinogradov.

„Poklical sem vas, ker nem slišal, da ste umetniki čez umetnike. Jaz ljubim umetnike, posebno naše slovenske. Že dolgo si želim imeti dve slike. Doslej še mi ji ni nikdo mogel naslikati, da bi mi ugajali. Zanašam se na Vas. Naslikajte ji, kakor je v Vaši moči in fantaziji. Boste po mojem okusu, poplačam Vas z zlatom, ako ne, stane Vas glavo.“

Molč je poslušal umetnik. Sem iz grada je došla milobna pesmica:

Če videl boš obraz
glej v duše globočine,
obraz ta nosim jaz.

Umetnik je segel z roko k srcu.

„In kaka naj bo slika, grof?“

„Naslikajte mi angelja in vraga.“

Vzel je zlati ključek in odprl majhno okenc v lopi. Popotnik je videl žuboreti srebrnočisto vodo. Grof jo je načočil v kupico in zaklenil vir.

„Živa voda mišljenja,“ je dejal grof in mu jo ponudil.

Umetnik je spil in se čutil spremenjenega. Njegov duh je postal jasen, kakor solnce.

„Obljubim Vam, grof,“ je dejal. „Naslikam Vam angeja in vraga, vendar se mi ne sme med tem časom nikdo bližati, nikdo me motiti. Ko sem gotov, prinesem sliko.“

Grof je bil zadovoljen in mu odkazal sobe.

In umetnik je začel s slikama. Delal je in delal, mešal barve in primerjal. Večkrat je stal umetnik ob napol dovršenem delu in strmel v praznoto. Težka naloga. Stane ga glavo, Bog je, je li mogoče sploh, vstreči grofu.

In kakor iz srca je priplul takrat k njemu zvok pesmi:

Predlog se je odstopil deželnemu odboru v pretevevanje in uvaževanje.

Roškar govor.

Poslanec Roškar je dne 25. t. m. utemeljeval svoj predlog, da prispeva država 50 odstotkov k šolskim stroškom. Dokazoval je potrebo s tem, da imajo občine vsled šolskih stroškov že sedaj velike doklade, in da je nemogoče, še nadalje obteževati naše kmečke občine. Predlog se je sprejel in odkazal sestavljenemu finančnemu in šolskemu odseku.

Pomanjkanje krme.

Dežela bo dala za poškodovance po toči in sredi 43.000 kron. Pri tej priliki se je oglasil poslanec Roškar ter izrekel svoje obžalovanje, da je podpora tako majhna. Obenem se je pritožil, da se je pri razdelovanju krme prezrolo večino spodnještajerskih krajev, n. pr. Ljutomer i. dr. Govornik vidi v tem oziru za bodočnost samo eno uspešno odpomoč, namreč prisilno zavarovanje za vremenske nezgodne.

Politični ogled.

— Rekonstrukcija kabimenta „Den“ poroča iz Dunaja: Med tem, ko se vršijo v Pragi pogajanja za delovanje češkega deželnega zbora, se delajo na Dunaju priprave za preosnovanje ministarstva. Gotovo je, da ministarski predsednik baron Bienerth pripozna potrebo rekonstrukcije in da bo iz tega razloga sedanje ministarstvo le še nekaj tednov ostalo. Že v začetku posvetovanj državnega zbora se bo izvršila v ministarstvu sprememb, vendar bo imelo to ministarstvo značaj uradniškega prehodnega ministarstva in bo trajalo le kratek čas, da kmalu napravi prostor parlamentarnemu ministarstvu.

— Med Čehi in Nemci se vrše v Pragi pogajanja za delovanje češkega deželnega zbora. Ta zbor že dalje časa ne deluje, ker obstruirajo Nemci, češi, da jim češka večina ne privošči pravice, ki jim gredu. Nemci zahtevajo razdelitev starodavnega češkega kraljestva v češki in nemški del ter zahtevajo zase popolno avtonomijo. Čehi pa tega kosanja svojega kraljestva ne dovoje. Vendar pišejo listi, da se bodo posrečila navzlie tem težkočam pogajanja v toliko, da bo sklican deželni zbor. Neugodno bi znali na to razpoloženje vplivati zadnjih dogodki v Pragi. Vršile

„Če videl boš obraz,
v okvirju zlatih las,
glej v duše globočine“

Takrat se je prijel za sreč in delal.

Platno se je polnilo in slike so dobivale čim bolj krasnejšo obliko.

Sporočil je grofu, da je gotov, da prinese slike.

Zvečer pred usodnim dnevom potrka nekdo na vrata.

Naglo spusti zagrinjalo. K njemu stopi deklica, kakor jutranja rosa. Bila je hči grofova!

Umetnik je strmel.

„Ne plašite se,“ je odgovorila, in bilo je, kakor oziroma zvenela srebrna struna, udarjena od umetniških prstov godbenika. „Vi slike očetu podobi. Želim jih videti.“

Umetnik je strmel še vedno v devojko. Dekle se mu nasmehne.

„Gospodična, jutri boste videla, danes ne,“ odvrne umetnik.

Zvonk smeh je bil na uho umetniku.

„In vendar sem ji že videla. Kolikokrat ste strmi zamišljeni v daljavo, ko se Vam je srce vznešljalo, vsakikrat sem Vas utešila. V zahvalo za to mi pa nečete pokazati slike, da je vidim od blizu.“

„Vi, gospodična, ste me tešili?“

V odgovor na to je zadonela pesem rahlo in milobne:

„Če videl boš obraz,
v okvirju zlatih las,
glej v duše globočine,
obraz ta nosim jaz...“

so se depolnične deželnozborske volitve. V ožjo volitev sta prišla mladočeč Rošni in narodni radikalec Sokol. Mladočeči so bili gotovi zmage, zlasti ker so nekatere druge stranke izjavile, da se ne udeleže volitev. Ali na splošno začenje je zmagal Sokol. Narodni radikalci so pa proti vsaki spravi, na svojih agitacijskih shodi so govorili tudi proti Krek-Kramaržovemu predulegu za spremembo opravilnika. Iz tega je razvidno, kako misli večina češkega ljudstva. Po volitvi so bile v Pragi demonstracije proti Kramaržu in njegovemu časopisu: "Narodni Listy."

Ogrsko. Ministrski predsednik grof Khu „Hedervary je razil v ponedeljek v poslanski zbornici svoj program. Povedal nič novega; vse je bilo že davno znano: da hoče volitno reformo, da ima Ogrska sicer pravico do samostojne banke, da je pa taka banka neizvedljiva in škodljiva, da bo razpustil parlament itd. Zbornica je sicer sprejela ministre, ki so stopili v dvorano, z velikim vpitjem in zmerjanjem, ki ni pojenjalo niti takrat, ko se je čitalo kraljevo pismo; vendar je bil med programomgovorom min. predsed. večina mir. Le semterje so poslane delali medkllice. Khuen je predložil zbornici šest zakonskih črtov, med njimi proračun za 1. 1910., začasni dvomesečni proračun, trgovsko pogoobo z Rumunsko in rekrutno predlogo in prosil zbornico, naj jih odkaže odsekom. Popoldne se je ministrski predsednik predstavil tudi zbornici magnatov. Tudi tu je imel programovni govor.

Ban Rauch podal ostavko. Hrvaški ban Rauch je dne 21. t. m. izročil ogrskemu ministrskemu predsedniku Khuen-Hedervaryju nazaj svojo bansko čast. Khuen-Hedervary pa je Raucha naprosil, naj bansko čast še obdrži.

Bosenska ustava. Bosenska korespondenca javlja, da se kmalu proglaši nova bosenska ustava. Proglase: Deželni štatut, volilni red za deželni zbor, deželnozborski poslovnik, društveno in shodno postavo, postavo o okrajnih zastopih. V deželni zbor volijo tisti, ki so stari 24, voljeni smejo biti tisti, ki so določili 30 leta in ki bivajo eno leto v deželi. Avstro-ogrski državljanji dobe aktivno in pasivno volilno pravico, če so v deželi službi, ali pa, če imajo občinsko volilno pravico. V skupini islamskega veleposestva se voli tudi s pooblastili. Bosenski deželni zbor obstoji iz treh skupin: veleposestva, najvišji obdavčenci in inteligencija (duhovniki, uradniki, učitelji in vpokojeni častniki); mestna in kmečka skupina. V kurijah se voli po veroizpovedanju. Katoličani dobe 6, mohamedanci 24, pravoslavnici 31, judje enega poslanca. Duhovščina bo imela tudi pasivno volilno pravico. Volitve bodo tajne. Izid proglaši glavna volilna komisija v Sarajevu. Poslovnik izključuje obstrukcijo. Društveno in shodno pravo dovoljuje precej koalicjske svobode. Okrajni zastopi so povetovalen organ okrajnega glavarstva v gospodarskih in prometnih zadevah.

Krščanske strokovne organizacije na Nemškem. Finančna preosnova je vzbudila na Nemškem v vseh krogih mnogo razburjenja. Pri preosnovi davčnega vprašanja so soščevali tudi nekateri poslanci krščanskega delavstva, da bi rešili, kolikor bi bilo mogoče. To pametno postopanje pa so socialni demokratje takoj porabili za gonjo proti krščanskim delavskim organizacijam. Socialistično časopisje vseh dežel je poročalo, kako prestopajo delavec iz krščanskega v socialno-demokratski tabor. Govorilo se je, da je že 200.000 mož izstopilo iz krščanskih strokovnih društev. In čudno! Čim bolj so socialni demokratje hujšali proti krščanskim delavcem, tem bolj se je množilo število članov krščanske strokovne organizacije. Iz tega je razvidno, kako zelo je že vkoreninjena krščanska strokovna misel med delavstvom v Nemčiji.

"Ta pevka ste Vi?" je vzkliknij umetnik osupen.

Nem je obstal zraven deklice. Njen pogled mu je prodiral dušo, srce se mu je topilo. Prijela ga je za roko, stopila k zagrinjalu in odgrnila. Iz njenih ust ni všeč niti dih, ko je opazovala slike. Nato je zagrnila zagrnila.

"Vedela sem, da tako pride. Vir mi je povedal. Umetnik je padel k njenim nogam."

"Gospodična!"

Obrnila se je.

"Je mogoče, da že idete, me pustite samega zraven teh slik? Kolikorkrat je priplula pesem do mene, kolikorkrat sem vzel čopič, da zgotovim sliko, vselej sem mislil na pevko v gradu. In srce mi je plulo burno! In sedaj me odpuščate, gospodična, in jutri idem v svet, a ne tako prost, ko sem prišel. Z Vami v srcu, idem!"

"Tiho, tiho . . ."

Dekle se je sklonilo, ga poljubilo in odhitelo.

Sam je ostal umetnik pri svojih slikah. Iz gradu je pa čez malo priplul miloben, očarjuč glas pesmi.

Če videl boš obraz,
v okvirju zlatih las,
glej v duše globočine . . .

A to pot se je zdelo umetniku silnejše in srečnejše.

Napočilo je jutro drugega dne. Velika dvorana v gradu je bila pelna gostov. Samih velikaašev vitezov. Grof sam je bil v bliščiči viteški obleki.

Vse je nestrpno čakalo umetnika in slike.

Prišel je, dejal podobi na stojalo.

(Konec prihodnjih.)

Solski boj na Francoskem. Nadškof v Saint Die Foucoult je izdal pastirski list, v katerem pravi: Govor ministrskega predsednika v zbornici mu da upanje, da ne bo prisiljen radi učnih knjig, ki jih je škofovstvo prepovedalo, seči k stržjim naredbam. Ministrski predsednik je zagotovil, da se bo postava glede nepristranosti šol varovala. Z ozirom na to izjavilo pozivlja krščanske rodbine, naj storijo poslednji korak, da njihovi otroci ne bodo primorani rabiti v šoli knjig, ki so jih škofje prepovedali.

— Vojska med Rusijo in Japonsko je skoro gotova stvar. Iz Harbina dohajajo zelo vznemirljiva poročila o japonskih vojnih pripravah. Ob Kamčatki stražijo že japonske vojne ladje japonske ribiče. Japonski križarici "Chien" in "Chie" sta, kakor se uRADNO poroča, merili rusko pomorsko obrežje in napravili zemljevid. Na krovu sta imeli križarici električne metalce luči in brezične brzjavne priprave. V Severni Koreji osredotočijo Japoneci vojaštvo. Nekatere listi pišejo, da se Rusija zadnji čas približuje Nemčiji in Avstriji. Rusija si hoče baje zojet zagotoviti nepristranost trozvez, zlasti kar se tiče Balkana, da bo imela svobodne roke na Dalnjem Vzhodu.

Mała politična naznanila.

Dne 21. januarja: Vlada je končala pripravljalna dela za uvedbo monopolja v žigalice. Tvornice za žigalice bo vlada sama kupila. — Srbska vlada je sklenila, kralju še enkrat predlagati, naj zapusti princ Jurij Srbijo. Kralj se pa ne strinja s tem, da zapusti Jurij Srbijo, ker se boji, da bi mu Jurij delal v inozemstvu še večje sitnosti, kakor mu jih dela v Srbiji. — V srbskem vojnem ministrstvu so odkrili veliko poneverjenje. V blagajni manjka 100.900 dinarjev.

Dne 22. januarja: V včerajšnji seji nižje avstrijskega deželnega zбора so bili zopet burni prizori, ko je dr. Gessmann zavzel stališče proti postopanju nemških nacionalcev v zadevi lex Kolisko. Očital jim je zahrbitnost ter da so kršili nemško skupnost. — Turški parlament so začeli turški fanatiki, ker so menili, da je ta bivša Abdul sultana palača oskrnjena, ker so prišli v njo kot poslanci tudi kristjani. — Časopis objavlja, da je bil nenadoma odpoklican ruski vojni ataše Maščenko, ker je uredil na Dunaju zelo obširno vojno organizacijo.

Dne 23. januarja: Srbski ministrski svet je predlagal srbskemu kralju, naj vzame Juriju pravice, ki jih ima kot princ in naj ga premesti v kako malo garnizijo. Kralj je pooblastil vojnega ministra, da premesti Jurija kot stotnika 10. pešpolka v Tacovou. — Tuški sultan je na predlog nove vlade poslilstil 640 izgnanikov Staroturkov. Ustavljen je tudi izvršitev smrtnih odsodb in delovanje vojnih sodišč, ki prenehajo poslovati 1. aprila. — Mladoturški odbor v Solunu je pozval zborničnega predsednika Ahmed Rizo, naj odloži predsedstvo, in sicer ne radi tega, ker je zbornica pogorela, ampak zato, ker se v zbornici nič ne dela.

Dne 24. januarja: "N. Tirol. Stimmen" poročajo, da se bo osmi splošni avstrijski katoliški shod vršil meseca septembra v Inomostu. — V načrtošči skor vseh poljskih državno- in deželnozborskih poslancev so se vršila včeraj v Lvovu posvetovanja poljskih poslancev pod predsedstvom načelnika poljskega kluba poslanca Glabinskega o političnem položaju. Sprejela se je resolucija, v kateri se izreka Zahvala in zaupanje poslancu Glabinsku za njegovo delovanje. — V Črni gori so odkrili novo zaroto. 27 zarotnikov so pripeljali v verigah v Cetinje. Zaprli bojo še več ljudi.

Razne novice.

Duhovske vesti. Provizorjem župnije Matere božje v Polensku je imenovan češki duhovnik Jožef Smrk, župnik pri Sv. Lovrencu v Slovenski Polenški. Župnija Polenšak je razpisana do 21. februarja.

Iz davčne službe. Davčni oskrbnik Rafael Dolíšek, ki je prestavljen iz Maribora v Feldbach, je postal tam predstojnik davčnega urada. Davčni očičal Ivan Škoflek iz Ptuja pa pride v Maribor.

Iz finančne službe. Davčni kontrolor Jožef Masten je prestavljen od davčnega urada v Slovenski Bistrici k davčnemu uradu v Laškem; davčni asistent Maks Fekonja je premeščen od davčnega urada v Cmureku k davčnemu uradu v Slovenski Bistrici. Davčni očičal Rudolf Illošek pri davčnem uradu v Slovenski Bistrici je imenovan za kontrolorja pri tem uradu. Bivši višji gimnazijec Pavel Golubkovič je imenovan za davčnega praktikanta pri davčnem uradu v Ptuju.

Iz železniške službe. Premeščeni so: Robert Urbanski, začasni asistent, iz Frohnleitena na Pragersko; Hugo Peterka, adjunkt, iz Ptuja v Matzleinsdorf; Viktor Smrk, uradniški aspirant, iz Rač v Pfaffstätten; Feliks Pristavec, uradniški aspirant, iz Rajhenburga v Trbovlje; Franc Sobotka, uradniški aspirant, iz Sežane v Hrastnik; Franc Weitzer, začasni asistent, iz Voitsberga v Celju; Karol Zontalik, asistent, iz Beljaka v Celju; Emil Jakš, uradniški aspirant, iz Brucka ob Muri v Zidani most. — V pokoj je stepil Matija Fötsch, revident v Celju.

* **Iz pošte.** V višji činovni razred so pomaknjeni: poštni poduradniki Jožef Vorbach in Franc Koštanj v Celju, Kajetan Holl, Ambrož Saller in Jožef Budnar v Mariboru. Poštni poduradnik Ivan Franc je prestavljen iz Maribora v Gradec.

* **Studenška šola.** Slovenski kmečki poslanci so se pritožili zaradi nasilstva, ki se je godilo zadnjo soboto pred šolo v Studencih, pri namestništvu, deželnem Solskem svetu, mariborskem okraju glavarstvu in naučnem ministrstvu.

* **Poučni tečaji.** V ponedeljek, dne 24. t. m. so je začel prvi letoski socialni tečaj v Šmarju pri Jelšah. Udeležba je bila nepričakovana velika, nad 200 ljudi je prihitlo poslušat predavateljev. Predavalni so dr. Korošec, dr. Hojinjec, Gomilšek. Prihodnji ponedeljek bo socialni tečaj v Mozirju.

Soc. tečaj v Mozirju se vrši v prostorih g. Vasleta. Mladiči, agitirajte, da bo ta tečaj za vaš okraj častno obiskan.

* **Vodstvo bratovščine presv. Srca Jezusovega** in Marije v mariborski bogoslovni uljedno naznača vsem častilcem najsvetjejših Sro, da se ravnomerno pripravlja novi, in po sveti zunanjosti še okusnejši natis zelo priljubljenih, in zategadelj tudi jako razširjenih knjižic "Obljube presv. Srca Jezusovega". V treh tednih bodo vse dovršene. Dotlej pa naj cenjeni naročniki drobnih knjižic blagohotno potrpijo. Naročeno se jim bode bržko mogoče doposlalo.

* **Krščansko socialno gospodarstvo.** Skoro vse avstrijske dežele trpe na grozno slabem gospodarskem položaju. Dolgori dežel se večajo od leta do leta, posebno tam, kjer gospodarstvo več let ali pa so gospodarili do pred kratkim liberalci (n. pr. na Kranjskem). Edina Nižja Avstrija ne izkazuje nikdar nobenega primanjkljaja in ima tudi letos več tisoč kron preostanka. V tej deželi že gotovo vrsto let vladajo krščanski socialisti.

* **Narodno obrambeno delo.** Cela vrsta mesecov je že potekla, kar beremo v "Slovencu" izkaz imen onih, ki darujejo za obmejne Slovence po 20 K, vendar ni upanja, da bi kmalu že doseglo število 1000, dasiravno se potrebe pomoči množje. Vsakega Slovenca, ki kaj premore, dolžnost je, tudi narodno delo podpirati. Kako se zavedajo Čehi svojih narodnih dolžnosti, smo že večkrat opozarjali. Koliko tisočev stane vsako leto vzdrževanje čeških šol samo na Dunaju. Umetno, da to češko gibanje Nemce straši. Kot odgovor na preganjanje čeških šol so sklenili Čehi, nabrali en milijon krov za osrednjo češko šolsko matico. Poziv so izdali na dan sv. Vaclava dne 28. septembra 1909; po dobrih treh mesecih so nabrali že nad 860.000 kron. Posebno pohvalno zasluži narodno ženstvo, samo praška šolska ženska podružnica je dala osrednji Matici poleg vsote 38.000 kron, katero daje vsako leto, 50 prispevki k enomilijonski zbirki lepo vsoto 35.000 kron. Češka narodna zavest naj bodri tudi Slovence k delu za obrambo naroda. Smo res rezen narod in ne mislimo na milijonske sklade, a vendar marsikdo bi si lahko pritrgal kako kronico in jo poslal za obmejne Slovence.

* **Protestantska propaganda na Stajerskem.** Protestantski list "Grazer Kirchenbote", katerega urejuje na Stajerskem dobro znani protestantski agitator Eckardt, zahteva, da se ustanovi v Gradeu neka domovinska banka, ki bi bila namenjena v pomoč protestantskim naseljencem na Stajerskem. Med tem pa se je doznaло, da bodo svrha te banke vsa druga. Z denarjem te banke se bodo naseljivali protestanti iz južne Nemčije v katoliške občine Stajerskega. — Na Nemškem se je začela akcija za osnovo te banke. "Evangelischer Bundesbote" je že objavil poziv za podpisane. V pozivu se doslovno glasi: "Naša namera je ta, da naselimo izseljence iz južne Nemčije na južno Stajersko." Ta poziv je podpisana od gori imenovanega Eckardta, od fanatičnega agitatorja "Los von Rom" (proc od Rima) in od drugih znamenitih vođ "Südmärkte". Iz tega je jasno, da se bodo banka bavila s protestantsko propagando in da bodo podpirala postaviti delovanju "Südmärkte" širši temelj. — Tako nasilstvo od nemške strani se pa od naše visoke vlade prav mirno pripušča. Ne meni se za to, da jo gospodarsko stanje države grozno slablo, kar dokazuje tudi dejstvo, da se število izseljencev iz naših dežel od leta do leta množi. Torej na rojstni grudi ne sme avstrijski državljan uživati pravic, katerih mu pripadajo. — Nemški privandranec, in še celo tujeverec, naj gospodari na zemlji, katero so poddedovali Stajerci od svojih pradedov. Res vnebovpijoče krivice! Nemcem se pač vse dovoli, med tem ko se pri združenju Slovanov v kako koalicijo ali v kaj enakega vedno višjo izdajalske namere. Ali ni temveč svrha, v katero se misli ustanoviti imenovano banko, izdajalska, in sicer nasproti veri in zvestemu ljudstvu? Slovenstvo, zdrami se!

* **V bratskem občetu** so se zopet našli slovenski liberalci v Vsenemci. Nemški listi z velikansko strastjo ponatiskujejo članek v "Slovenskem Narodu", ki pravi, da ni treba vzajemnosti Jugoslovan, in med vrsticami namišlja, da je boljše, če Jugoslovani sploh ne dobe ministra, kakor pa da bi postal minister kak neliberalec. S tem hočejo liberalci pomagati Nemcem, ki bi na vsak način radi preprečili, da bi Jugoslovani ne dobili kakega zastopnika v ministrstvu.

* **Repatica Halleyeva** se bo letos 18. maja načelni zemlji najbolj približala in se je celo dotaknila s svojim repom. Dasi bo glava repatico nič manj kot 16

milionov kilometrov od nas oddaljena, se bo vendar še dobro videa. Tako velika je ta repatica, da bi moral najhitrejši brzovlač leta in leta rabiti, da bi prevozel njen rep po dolgoti. Ta repatica nas spominja na nespametno pripovedko, da jo je papež Kalist III. leta 1456. s posebnim odlokom preklen, zarotil in relo izobčil. Dasi je ta stvar sama na sebi tako nespametna, se vendar le najde v spisih marsikaterega zgodovinarja. Dva učena moža, jezuita Stein in Hager, zvezdouznača v Rimu, sta preiskala, kako je moglo priti do te bajke. Papež Kalist III. je izdal 1. 1456. odlok, v katerem je vabil katoličane k molitvi, da bi krščanska vojska srečno premagala turške čete. V celiem odloku ni repatica niti z besedico omenjena. Tudi prvi zgodovinarji, ki so živeli po papežu Kalistu III., ne vedo nič povedati, da bi bil papež repatica preklen ali kar izobčil. Še le zgodovinar Platina je napisal, da je papež izdal odlok, zato, ker da se je bal repatico. Iz tega čisto zmišljenega strahu so napravili poznejši zgodovinarji celo pravljico, kako da je papež repatica zaklel, rotil in izobčil. En zgodovinar je celo opisal, kako da so se franciškani v prvih vrstah bojevali proti Turkom s križem v roki, brez vsakega drugega orožja in pri tem izrekali „papeževa izobčenja“ proti repatici. — Halleyeva repatica se približa, kakor smo že omenili, približno vsakih 75 let našemu svetu. Že večkrat se je s svojim svetlim repom dočaknila naše zemlje, ne da bi bili ljudje kaj opazili, ali vsled tega kaj trpeli. Tako bo šlo tudi sedaj gladko. Profesor Flamaron je rekkel, da, ako bi se združil vodik te repatici s kisikom v našem zraku, bi vse na zemlji poginilo. To je čisto prav, samo dobro, da stoji spredaj besedica „ako“. Francozi pravijo: Z besedico „ako“ bi se tudi naš veliki Pariz vtaknil v steklenico.

* **Železniški shod** v Ljubljani dne 24. t. m. je bil sijajno obiskan. Štajersko je zastopal na shodu poslanec dr. Benkovič, Kranjski deželni glavar plem. Suklje je zelo obširno razpravljal o potrebi novih železnic. Poslanec dr. Benkovič je pozdravil shod kot štajerski poslanec in poročal, kaj da se je vse storilo glede na izpeljavo železnice, o katerih se je razpravljalo. Predlagal je sledičo resolucijo: C. kr. vladu se poziva, da v bodočo predlogo o lokalnih železnicah vzame progo Polzela-Kamnik kot stavbo na državne stroške. Primerne resolucije so stavili tudi kranjski deželniki Jarc, Škerbinc in dr. Ev. Lampe. Vse te resolucije so bile z velikim navdušenjem sprejet.

Državnemu in deželnemu poslancu dr. Benkoviču se je v sumljivi meri ponovila črevena holezen, ki ga je lani poleti tako hudo napadla. Zato mu je zdravnik prepovedal prepogoste in dolge vožnje in je g. poslanec radi tega prisiljen omejiti svoje delovanje v deželnem in državnem zboru na najnujnejše potrebe za delj časa.

Za početi oškodovanje je dovolila država 16.000 K, deleža pa 3300 kron podpore, katera se bo začelo deliti 4. februarja.

* **Zveplenokislji amonijak in njegova proračna**. Današnjemu listu prilagamo knjižico „Zveplenokislji amonijak“ in opozarjam naše čitalce na vsebino iste, kakor tudi na članek v „Gosp. Novicah“. Vsak kmetovalec je danes primoran, na zboljšanje svojih travnikov in polja misliti, in to zamore le poseči potom dobrega obdelovanja in pravilnega gnjenja. Žajamčena umetna gnojila vseh vrst, posebno pa Tomažovo žlindro, kajnit in kalijev sol, zveplenokislji amonijak in superfosfat in čilski soliter prorača Peter Majdič, trgovina z železnino „Merkur“ v Celju, po najnižjih cenah, in s tega ozira priporočamo kmetovalcem to tvrdko. S ceniki, kakor potrebni mi pojasnili, postreže trgovina „Merkur“ takoj.

* Za obmejne Slovence so darovali: Sorodniki bivšega hišnika mariborskoga Narodnega doma g. Alojzija Gselmana namesto vence na grob 6 kron; Mohorjani v Št. Vidu nad Valdekom 4 K; g. Josip Kodrič, kaplan v Kamnici, namesto vobči za novo leto in razne godove 3 K, g. Janez Lopič, župnik v Čmureku 20 K. Da Bog veliko posnemovalci!

* Za obrambni sklad S. K. S. Z. so darovali Mohorjani pri Vel. nedelji 3 K, g. Meuhart, župnik pri Veliki nedelji 7 K. Živeli vrli rodoljubi!

* Za S. K. S. Z. je daroval veleč. g. Janez Lopič, župnik v Čmureku 10 K. Živeli!

Mariborski okraj.

m. C. kr. namestništvo v Gradcu je dovolilo za podporo v suši 15 vagonov s na, 10 vagonov slame in 50 metercentrov semena za celi mariborski okraj.

m. Maribor. Srebrno poroko praznuje dne 30. t. m. g. Ivan Poseb, poštni uslužbenec, s svojo sočno progo Terezijo Poseb. Rodbina g. Poseba je znana kot narodna rodbina.

m. Dramatično društvo v Mariboru upravi dne 2. svečana t. l. burko „On in njegova sestra“. V glavnih vlogah sodelujeta člana deželnega gledališča v Ljubljani g. Povhe in gdč. Thalerjeva. Začetek ob pol osmi uri zvečer.

m. Studenci. Preteklo soboto, dne 22. januarja je bila v studenški šoli uradna komisija zaradi prošnje slovenskih staršev, da se jim ustanovi dvojezična šola. Izmed došlih staršev se je samo ena stranka izrekla za popolnoma nemško šolo, vse druge za dvojezično šolo. Mnogo staršev se ni upalo pred komisijo, ker so se Nemci zbrali pred šolo in ozmerjali vsakega, ki je prišel blizu.

m. Št. Lovrenc nad Mariborom. Veselica tukajšnjih slovenskih društev dne 23. t. m. se je krasno obnesla. Kljub visokemu snegu se je zbralo toli-

ko občinstva, da so bili prostori pri Pernatu natlačeno polni zavednih domačinov in odličnih gostov iz Koroške, iz Maribora, Vuženice, Vuhreda, Puščave in St. Jakoba v Slov. goricih, in iz drugih krajev. Kakor razne barve v mozaiku, tako so bili tukaj zastopani razni slovenski stanovi: delavci, obrtniki, trgovci, kmetovalci, zastopniki učiteljstva in duhovništva. Brez dolgočasnih odmorov so se razvijale posamezne točke dnevnega reda tako, da je slavno občinstvo več ur neutrudljivo mirno in z vedno rastočo pozornostjo in pozornostjo sledilo izvajanjem pevk, slavnostnega govornika, deklamovalčka, gledališki igri in šaljive tombole ter z nepopisnim odobravanjem obisipalo kakor pevke, tako tudi govornika, deklamovalke in igralce. Užitek je bil za vsakega vsestransk. Mladiči, kmečki sin Jožef Pečovnik, nam je izobraževal um v krasnem domoljubnem govoru, v katerem je prepričevalno slikal dolžnosti pravega Slovencea do slovenske domovine, namreč: ljubezen, spoštovanje, udanost, zvestobo in neutrudljivo skrb za njeno blagostanje po vsestranskem koristnem izolirajočem nadarjenega in delavnega slovenskega ljudstva. — Gospici: Miečka Kupičeva in Trezika Mohorjeva sta nam vzbujali narodno in stanovsko zavednost z vedno učinkujčo deklamacijo Gregorčičeve „Domovini“ in „Kmečki hiši!“ Kako naj vredno cenimo čarobno nežno-lepo petje vse livale vrednega ženskega zboru, ki je marsikaterega poslušalca ganil do solz veselja? Tako petje se samo hvali, in sloves naših pevk bude šel po cei deželi! Venec iz lavorik pa so zasluzili prav vsi naši gledališki igralci in igralki. Hyala, čast in slava vsem! Hvala vsem za dragocene dobitke! Gotovo ni to začnjikrat, da skupaj smo se zbrali!

m. Sv. Peter niže Maribora. V nedeljo, dne 16. t. m. je imelo slovensko gospodarsko in izobraževalno društvo „Skala“ svoj redni občni zbor, katerega se je posebno udeležil mladi naraščaj. — Iz tajnikovega poročila posnamemo, da je društvo v pretečenem letu priredilo več predavanj in predstav. Blagajnik nam je naznačil, da je bilo 137 kron 59 vin. döhdovkov, 93 kron 59 vin. stroškov. Knjig ima društvo 682. Izposodilo se je 616 knjig, med temi največ zabavnih. Uđe imajo na razpolago okoli 20 časopisov. — Enciglasno se je izvolil slediči odbor: Predsednik č. g. Matevž Štrakl, župnik; podpredsednik g. Matija Knuplež, posestnik; tajnik g. Ljudevit Flucher, posestniški sin; blagajnik g. Matija Wedernjak, viničar; knjižničar g. Anton Bräčko, posestniški sin; odbornika g. Franc Verlič, ekonom iz Maribora, in g. Janez Štič, posestniški sin; odbor. namestnika g. Janez Cvikel, posestniški sin in Jakob Purgaj, posestniški sin; računska pregledovalca sta gg. Anton Gornik in Matko Simonič. Izborno sestavljeni odbor nam priča, da bo žup: v prihodnjem letu društvo vrlo delovalo.

„Dekli ka zveza“ pri St. Iliju v Slov. gor. je imenovala svojo večletno predsednico Miečko Kren povodom nje poroke svojim častnim članicam. Deputacija D. Z. ji je izročila na dan poroke krasno izdelano diplomo.

m. Jarenina. Dobre volje so želeli biti tudi naši mladi iz Poličkega. Zato so priredili dne 9. t. m. „im Gasthouse zum lustigen Jäger — Burschen-Kräntchen“, ter v ta namen razposlali nebroj samonemških vabil. O ta zaslepjenost! Če bi bilo Poličko v rajhu, bi bilo to popolnoma umestno. A ker leži v Slovenskih goricali, so samonemška vabilia največja nespamet. Reininger, Reininger, zakaj pljuvate v svojo lastno skledo!

m. Sv. Jakob v Slov. gor. Katoličko izobraževalno društvo vabi na redni občni zbor, ki se vrši v nedeljo, dne 30. januarja ob 3. uri popoldan v gostilni g. Peklarja. Dnevni red: 1. Poročilo odbora. 2. Govor. Govori zastopnik S. K. S. Z. g. dr. A. Medved. 3. Volitev novega odbora, sprejemanje udov. 4. Slučajnosti. Vsi somišljeniki, posebno pa še možje in mladeniči so na ta občni zbor prijavno vabljeni. Kobilin udeležbi vabi Društveni odbor.

m. Sv. Lenart v Slov. gor. Ker je doslej že 7 staršev preklicalo svoj podpis za nemško lutersko Šolo, je radi tega javnost nemške šole odstranjena. Sploh se opaža v zadnjem času velika nezačenljivost z nemško šolo, in stariši zaporedoma jemljejo svoje otroke iz nemške šole ven, ker so sprevideli, da se njihovi otroci v nemški šoli prav ničesar ne nauče! In tudi popolnoma podivljano obnašanje učencev nemške šole poštene stariše boli. Sedaj že sploh obiskujejo nemško šolo samo otroci Südmarkinh marjarjev. V kratkem vam prinesemo imena teh starišev, ki še pošiljajo svoje deco v nemško luteransko šolo.

m. Sv. Anton v Slov. gor. Tukaj se je poročil Janez Vršič iz Andrenc z Alojzijo Košar iz Cognice. Bilo srečno!

m. Polička vas. Sppščovani gospod urednik! Mnogo koristnega in zanimivega sem že bral v Vaših listih. Enkrat pa dovolite tudi meni, da bodo ljudje tudi drugod vedeli, da nismo v Polički vasi takoj pusti in praznih žepov, kot mogoče Vi mislite. Imamo za kratkočasenje gostilno „Gasthaus zum lustigen Jäger“, kjer se lahko zabavate ob nedeljah, in če treba, tudi ob največjih praznikih. Saj to je pa tudi prav; v nedelji iti v Jarenino in tam poslušati kaplana ali pa dekama, to je za nas preotroke, k maši pa zakaj, ko lahko čevlje tukaj strgamo, kadar nam godejo godeci. Da pa ne boste mislili, da smo sami berači, vas pozivljam, da pogledate samo eno hišo in napis „Villa klein, aber mein“ vam bo vašo korajžo odkupil. Ker sem pa jaz tako radoveden, bi rad za enkrat vedel, ali je dovoljeno plesati cele noči, ali

zaklati prašiča zjuraj, istega pa zvečer naznamati. — Meni se zdi, za našo vas so razne olajšave, no, pa za enkrat tudi ni vse. Da boste pa vedeli, kaj jaz pravzaprav mislim, vam povem, da pri nas že precej časa bobnajo in bombardirajo našo vseoeč naši starci občinski zastop. V kratkem imamo volitve in to dela našemu Reiningherju mnogo preglavic; precej papirja je že popisal z imeni svojih volilcev, a le „ti gvišni“ so dobili zraven pike, omahljivci morajo biti začakovljivi s črticami. Ker pa naš Reiningher ve, da kateri maže, tisti vozi, zato je že parkrat povabil može k sebi, jim držal „pridigo“, tako, da se je nekdo izrazil, jaz že ne hodim v Jarenino poslušat, ko lahko doma slišim pridigo. Ker pa pridiga ni bila za vse, zato je obljubil „cesto“ skomandirati, in da ne bodo njegovi volilci odšli prazni žepov, obljubil jim je, da ako postane „pürgermaister“, se bo iz njihovih kamenolomov jemalo kamenje za cesto; drugim je zopet obljubil, da ceste, katere imajo zasebniki, bo občina prevzela. Nekateri njegovih somišljenikov so že na isto veselje in isti račun precej grošev tam pustili. No, pa kaj za to, če se pridno popiva, saj denar pride nazaj... Ker bi naš g. Reiningher po vsej sili rad zlezel na županski stolec, se je spravil nad našega župana z ne ravno lepimi priimki, se norčuje iz naših mož, zabavlja čez naše mladeniče. Seve, kjer visi „Špeh“, tam blizu je tudi maček. Da pa znajo naši možje gospodariti brez Reiningherjeve „šarže“, so pokazali zdaj. Zato pa naši možje vsi na noge, pogum v srce, ter prvi do začnjega na volišče, kjer pokazete, da se ne daste voditi od agitatorjev Südmarke, ki so sočlani od iste; naj nasprotiški še tako bezljajo sem in teci ter vas skušajo z raznimi obljubami vjeti. Jaz mislim, dovolj imate žalostnih zgledov doma, in iste skrbno preščudirajte, da vas ne bo glava bolela, ko bi bilo že prepozno. Še enkrat vam kličem: dvanajsta ura se bliža, vsačko nasprotje naj izgine med vami, ter složno do začnjega na volišče in zmaga mora biti naša, v kar pomozí Bog. Onim pa, ki so se dali že pregovoriti, naj velja izrek: „Modrega izmodri tuja škoda, nespametnega lastna.“ — Upam, da ste me razumeli.

m. Čitalnica v Selnicu ob Dravi ima svoj občni zbor v nedeljo dne 6. srečana popoldne po večernicah. Na dnevnem redu je: 1. pozdrav podpredsednika, 2. poročilo knjižničarja, 3. poročilo blagajnika, 4. volitev odbora, 5. prosti predlogi K občni udeležbi vabi odbor.

m. Hoče. Prihodno nedeljo, 30. januarja, ob 3. uri popoldan priredi tukajšnjo bralno in župravno društvo gledališko predstavo „Pri gosp. di“, žalošč v dveh dejanjih. Kdor si torej želi menitave zavade, naj nikar ne zamudi te predstave; posebno bo goste zanimalo citranje na dve citrati. Po igri se vrši ponovno občeno zborovanje.

m. Poljčane. Vabilo na večel co, katero priredi Mladični zvez v sredo dne 2. srečana t. l. v šolskem poslopju po večerni čah. Vspored: 1. Pozdrav govori mladični J. Drev. — Pesem po cerkv. zbr. 8. Govor, govori tajnik S. K. S. Z. g. J. Šat iz Marib. 4. Deklamacija, „Mlad budnica“, govori mlad. Avgust Kolander. 5. Opomik in petja, po cerkv. zbr. 6. Igra „Počna skrivnost“. 7. Komč in pizor „Kmet in f. graf“. Predstavljaj, mladični Mlad. zvez. Vmes b. občinstvo zavabila tudi gramofon Na sv. deni pri naj. bilježi udeležbi!

m. Bralcu društvo pri Sv. Benediktu v Slov. gor. priredi dne 6. srečana popoldne po večernicah. Na srečanju se vidi v. Šol. Vspored: 1. Pozdrav govori mladični J. Drev. — Pesem po cerkv. zbr. 8. Govor, govori tajnik S. K. S. Z. g. J. Šat iz Marib. 4. Deklamacija,

„Mlad budnica“, govori mlad. Avgust Kolander. 5. Opomik in petja, po cerkv. zbr. 6. Igra „Počna skrivnost“. 7. Komč in pizor „Kmet in f. graf“. Predstavljaj, mladični Mlad. zvez. Vmes b. občinstvo zavabila tudi gramofon Na sv. deni pri naj. bilježi udeležbi!

m. Leporje. Še enkrat opozarjam na veselico izobraževalno društvo dne 30. prosinca ob 3. uri popoldne v starci Šoli. Vspored: 1. Pozdrav. 2. Stražniki (pesem obm. juh Slovencev), poje možki zbor 3. Kazen ne izostenje, igra v stribri dejanjih. 4. Samoščev „Rdeči srsfan“ s spremljevanjem. 5. „Pred sodnikom“, kajljiv prizor. 6. Televadei, poje možki zbor. Vmes nam bo gramofon dal slišati krasne peske in godbeni komade, ki jih je vjele po svetu. Sedeži 80 v. ozir. e. v. stoječa 30 v. Prijateji ji zdrave plemenite zba e pridite vse!

m. Slišnica. Kat. izbor bralno društvo ima dne 2. srečana popoldne po večernicah v bralni sobi svoj občni zbor.

Ptujski okraj.

p. Sneg in mraz. Minuli petek in soboto je zadržalo nenavadno veliko snega na mehka, mokra tla, v nedeljo in ponedeljek pa nastopil silni mraz do 15 stopinj R. Na nekaterih krajih proti Vurbergu, Sv. Urbanu je nanesel veter snega več kot meter visoko.

p. Žile pre rezal si je v ptujski bolnišnici hlapec Ivan Murko vsled zmedenosti v hudi bolezni in kmalu nato umrl.

p. Zvezdo reperatico se je videlo v nedeljo zvečer od 16. ure naprej severno od večernice; ima velikanski, a zelo redki rep.

p. Polhovke, slovensko pokrivalo, si misli, tako se govori, sedaj nabaviti tudi ptujski občinski svet. Čisto prav, se bo tudi na zunaj pokazalo, da je na Ptiju veliko Slovencev, — pristnih in „verderbanih“!

</

na slovenski pa norce, hudočelnike in siromake! Tako se kaže nemška omika!

p Hajdin. Dne 18. t. m. je umrl tukaj posestnik Janez Stole v 84. letu starosti. N. v. m. p.!

p Sv. Marko niže Ptuja. Kakor sem vam poročal, je lamsko leto gorelo 7krat v naši fari, in komaj se je novo leto začelo, imeli smo zopet požar. V četrtek, dne 20. t. m. ravno opoldan, ko so ljudje sedeli pri kosi, vžgalo se je pri Francu Golobu, kmetu v Strelecih. Zgorela je hiša in hlevi. Živino se je posrečilo rešiti, pa po zimi je hudo biti brez prečivališča in brez hleva. Ubogi ljudje! Bog nas varuj in sv. Florijan še več požarov.

p Sv. Marko niže Ptuja. Zdravo je letošnje leto, kajti od 23. decembra sem še nihče ni umrl, kar je v naši veliki fari gotovo kaj čudnega.

p Spuhlija pri Ptuju. V naši vasi so se pretečeni teden fantje stepli pri vasovanju in so hudo zbilji in z nožem ranili fanta Leopolda Goloba iz Nove vesi. Kedaj bo naša mladina prišla k pameti in se o-tresla takih surovosti! Potem ni čuda, da ima sodnija vedno več opravkov, in mi kmetje vedno več davkov.

p Polenšak. Pri pogrebu našega preč. g. župnika Franca Valenka je kaj lepo popeval domači moški in mešani pevski zbor. Pri sveti maši pel je mešan zbor znani, v srcu segajoči Rekviem dokaj dobro, na domu in na pokopališču pa moški zbor krasni nagrobnici. Vse petje, kakor tudi zadušnice, vodil je domači organist g. Al. Glavnik, ki se že skoro pet let neumorno trudi za povzdigo cerkvenega petja pri nas. Pohvalno omenimo, da se je tokrat tudi domače učiteljstvo radovale pridružilo cerkvenim pevcem. Ostudna hudočiba bi bila, ako bi kedo rekel, da naš organist ni zmožen voditi večjega pevskega zabora, kakor se je to nekje pred več leti govorilo. — Neljuba vsiljivost pri zadušnici in pogrebu bi od neke strani smela izostati. Blagi, nepozabni naš dušni pastir pa naj počiva v miru.

p Svetinje. Naši liberalci zadnji čas kaj pridono obrekajo našo mladeničko Marijino družbo, posebno pri agitaciji za svojo požarno brambo. Da jim ne bodo grebeni zrasli previsoko, jim povemo, naj bodo le lepo tiko in pustijo Marijino družbo popolnoma na miru, če ne, jim bomo povedali marsikaj, kar jim ne bo preveč po volji. Vedo naj, da se živijo in bahačajo le s trudom naših rok, in da nismo navezani na njihovo milost. One mladeniče pa, ki so jih dobili liberalci v svoje kremlje, resno opominjam, naj se jih otresejo, dokler je še čas, da ne bo prepozno. Ako pa so raje za parado par liberalcem, kakor da bi izpolnjevali verske dolžnosti, naj izstopijo iz družbe, ker fantje, ki preklinajo in obrekajo „pop“, nimajo v družbi nič iskat. Bo vsaj ljudstvo videlo, kam hočejo privesti liberalci našo mladino. Liberalci naj bodo pa le lepo tiko, ker Marijine družbe ne bomo puсти obrekovati od nikogar, najsibro načelnik požarne brambe ali pa kdo drugi.

p Cirkovska hranilnica in posojilnica je napravila v prvih treh tednih novega leta nad trideset tisoč krov prometa. Ta novica je razjezila nekega možkarja iz Šikol tako hudo, da ga je moral njegov sosed tolažiti z besedami: „Toliko prometa mi nimamo v treh tednih, a kaj to, če ga ni sedaj, imeli ga bomo v treh ali tridesetih letih.“ Možkar žalostno odvrne: „V tridesetih letih bi že bilo, če bo le še težej naša Šikolska posojilnica — živel.“ Podobno se je tolažil berač na cesti, ki je umiral lakote, rekoč: „V treh dneh mi bo že kdo prinesel jesti, če bom še živ.“ Slaba tolažba to, a dosti boljše menda tudi načelnik Kušer nima pri posojilniških blagajnih, akoravno ga Celjani in ptujski „Stajerc“ hvalisajo kot svojega zvestega pristaša. Zakaj neki?

p Za cirkovško postajališče je nabral g. kaplan Melhior Zorko prostovoljnimi prispevkov pri posameznih osebah domače župnije 1700 kron, akoravno je županova stranka strastno in lažnjivo hujskala, da bo denar izgubljen, da ne bo postaje itd. Posojilnica v Cirkovcah da 500 kron, Mihovčani so plačali 600 kron, Dragonjčani 400 kron, Gornji Jablančani 500 kron. Ko je bila že postaja v nevarnosti, so Cirkovčani določili 2400 kron, Spodnji Jablančani 2400 kron, potem so se oglastile še druge vasi. Povsod je bilo treba večurnega posvetovanja in zborovanja; povsod je obveljala možbeseda, le starejšinčana Obrecht in Bombek sta obljubljeno in pisano besedo pojedla. Denar je pripravljen, le občina še nima obljubljene 2000 kron, začo so pa začasno plačali za občino Cirkovčani in Spodnji Jablančani. Čast zavdomnim vaščanom!

p Cirkovski Mohorjanji so darovali za obmejne Slovence 20 kron v spomin svoje slavne zmage, ker so po številu zavzeli peto mesto v Škofiji. Le Celje, Ljutomer, Trbovlje in Ptuj so s svojimi mnogimi fisoči spredaj, vse druge župnije so ostale za Cirkovcami, ki so torej premagale nad 50 veliko večjih župnij. Nasprotno ni razven imenovanih štirih krajev nobena župnija v Škofiji Cirkovčanov premašala z večjim številom Mohorjanov. Koliko nas je, poglejte v koledar in recite: „Cirkovčanom čast! Še pred nekaterimi leti so bili med zadnjimi, sedaj so prvi ne le v svoji dekaniji, marveč so med prvimi v lavantinski Škofiji. Pojdimo mi še letos v večjem številu za temi naprednimi poljanci!“

p Sv. Trojica. v Halozah, Lep spomenik hvalnostenosti do svojega, 11 let tu službojočega duhovnika so si postavile v naši fari občine: že prej Podlehnik,

potem Dolena, Gruškovje in Nova cerkev, ki so si izvolilo svojega bivšega župnika, sedaj minoritskega gvardijana in župnika v Ptiju, g. P. Norberta Povoden, častnim občanom; saj je imela v njem farna cerkev, katera je zdaj daleč okoli najlepša cerkev, svojega prenovitelja, „Gospodarsko in bralno društvo“ svojega ustanovitelja, in marsikatera dobra prava med nami svojega pokrovitelja.

p Središče. Pri občnem zboru bralnega društva „Edinost“ so liberalci na predlog našega šolskega včasa izvzeli iz društva „Slovenskega Gospodarja“. Bomo videli, kam bo pripeljalo strankarstvo to društvo, ker bo gotovo več udov radi tega izstopilo in ker to tudi ni po volji treznejšim ljudem v Središču. Ako bo slo tako naprej, potem bo v kratkem bralno društvo ne izobraževalno, temveč čisto navadna liberalna postojanka. Zatorej vzdramite se možje in si ustanovite svoje bralno društvo, kjer bodo imeli prostor tudi v krščanskem duhu pisani časniki!

p Sv. Bolfenk pri Središču. Č. g. Jurij Čurin, vpokojen dušovnik, jo dne 22. t. m. ob 6. uri zvečer v Gospodu zaspal na Kogu. Rojen je bil dne 28. svinčana 1834 v Vodrancih, župniji Sv. Bolfenka na Kogu. Dopolnil je 75. leto. Pogreb je bil dne 25. t. m. N. v. m. p.!

p Velika nedelja. Kdo ni poznal blagega starčka Simona Majcen, „Špitalerja“ v Velikonedeljski graščini? Do letos je vkljub svoji visoki starosti (80 let) čilo nosil svojega ljubega „Slovenskega Gospodarja“ in pošto za graščino ter v splošno zadovoljnost svojih predstojnikov pospravljal pisarne. Ko pa ga je pred kratkim strla boleznev, je bil prepeljan v Ormoško bolnišnico, kjer je blagi in pobožni tretjerednik Simon izročil svojo dušo v naročje božje. Visoki nem. vit. red je dal svojega zvestega služabnika prepeljati nazaj k Veliki nedelji, kjer je bil v nedeljo, dne 23. t. m. po večernicah ob veliki udeležbi odličnega občinstva položen v grob poleg pokojnega deželjnega komturnja Königsbrunna. Naj v miru počiva!

p Velika nedelja. Dne 16. t. m. smo izročili lidilni materi zemlji vrlo mladenčko Ivano Dovečar. Zasluži si skriven spomenik v „Slovenskem Gospodarju“, katerega je rada prebirala ter v njegovem smislu sodelovala pri narodnih prireditvah kot pevka in igralka. Prepričani smo, da je Mati božja zvesto hčerko svoje družbe bogato obdarila v večnosti, še posebej pa božji Sin, prijatelj bolnikov, to svojo „usmiljeno sestro!“ In zakaj? Bivala je mnogo let kaj kor domača hči v hiši Matije Lah v Senečjih, kjer je požrtvovalno stregla na jetiki bolnemu, (sedaj že pokojnemu) vsečiliščniku g. Francu Lah, se sama nalezla te zavratne bolezni in njej tudi podlegla. Ravno to dejstvo je povzročilo velikansko sočutje do blage pokojnice, ki se je izražalo v krasnem sprevedu in obilnih prelitih solzah mnogoštevilnih pogrebcev. Žaljuči materi, bratom in sestrám, prijateljicam in tovaršicam v tolažbo kličem v spomin besede Božje Modrosti: „Zgodaj je končala, pa je spolnila veliko let; ker je nena duša Bogu dopadla, zato je hitel njo vzeti izmed hudoj...“

p K. s. v. o. r. a. n. d. r. u. s. t. v. „air“ pri Vel. nedelji ima v nedeljo 30. jan. 1910 popoldan p. večernicah (b. 3. uri) v društveni sobi svoj občni zbor s sledenjem vspredom: 1. P. ročilo društvenega vodstva. 2. Pregledovanje računov. 3. Volitev novega odbora in podoboda mladeničke zvezde 4. S. v. e. n. j. predl. gl.

p S. Lovrenc v Slov. g. r. e. s. h. Dne 20. t. m. popoldne po večernicah pridi v tukajšnji novoustanovljena D-kliška zveza veselico v društveni sobi. Vspred: 1. De-lamacija. 2. Pesem „Zvonovi pritravajo“. Poje dekliški zbor 3. Govor. 4. Pesem: „Cigan je zmaknil klanjet.“ 5. Igra „Jeza nad petelinom in kes“. K obilni udeležbi uljudno vabi.

p Sv. Florijan ob B. ču. Veselica, katero je nameravalo prirediti naše bralno društvo dne 23. t. m. se je moral vse sledbeni remena preložiti na prihodnjo nedeljo t. j. 30. t. m. Toraj na veselo svđenje prih. ned. li. ri. Sv. Fl. riju na najsibro vreme kakovki! Odbor.

p S. Lovrenc v Slov. g. r. e. s. h. Dne 20. t. m. popoldne po večernicah pridi v tukajšnji novoustanovljena D-kliška zveza veselico v društveni sobi. Vspred: 1. De-lamacija. 2. Pesem „Zvonovi pritravajo“. Poje dekliški zbor 3. Govor. 4. Pesem: „Cigan je zmaknil klanjet.“ 5. Igra „Jeza nad petelinom in kes“. K obilni udeležbi uljudno vabi.

p S. Lovrenc v Slov. g. r. e. s. h. Dne 20. t. m. popoldne po večernicah pridi v tukajšnji novoustanovljena D-kliška zveza veselico v društveni sobi. Vspred: 1. De-lamacija. 2. Pesem „Zvonovi pritravajo“. Poje dekliški zbor 3. Govor. 4. Pesem: „Cigan je zmaknil klanjet.“ 5. Igra „Jeza nad petelinom in kes“. K obilni udeležbi uljudno vabi.

p S. Lovrenc v Slov. g. r. e. s. h. Dne 20. t. m. popoldne po večernicah pridi v tukajšnji novoustanovljena D-kliška zveza veselico v društveni sobi. Vspred: 1. De-lamacija. 2. Pesem „Zvonovi pritravajo“. Poje dekliški zbor 3. Govor. 4. Pesem: „Cigan je zmaknil klanjet.“ 5. Igra „Jeza nad petelinom in kes“. K obilni udeležbi uljudno vabi.

p S. Lovrenc v Slov. g. r. e. s. h. Dne 20. t. m. popoldne po večernicah pridi v tukajšnji novoustanovljena D-kliška zveza veselico v društveni sobi. Vspred: 1. De-lamacija. 2. Pesem „Zvonovi pritravajo“. Poje dekliški zbor 3. Govor. 4. Pesem: „Cigan je zmaknil klanjet.“ 5. Igra „Jeza nad petelinom in kes“. K obilni udeležbi uljudno vabi.

p S. Lovrenc v Slov. g. r. e. s. h. Dne 20. t. m. popoldne po večernicah pridi v tukajšnji novoustanovljena D-kliška zveza veselico v društveni sobi. Vspred: 1. De-lamacija. 2. Pesem „Zvonovi pritravajo“. Poje dekliški zbor 3. Govor. 4. Pesem: „Cigan je zmaknil klanjet.“ 5. Igra „Jeza nad petelinom in kes“. K obilni udeležbi uljudno vabi.

p S. Lovrenc v Slov. g. r. e. s. h. Dne 20. t. m. popoldne po večernicah pridi v tukajšnji novoustanovljena D-kliška zveza veselico v društveni sobi. Vspred: 1. De-lamacija. 2. Pesem „Zvonovi pritravajo“. Poje dekliški zbor 3. Govor. 4. Pesem: „Cigan je zmaknil klanjet.“ 5. Igra „Jeza nad petelinom in kes“. K obilni udeležbi uljudno vabi.

p S. Lovrenc v Slov. g. r. e. s. h. Dne 20. t. m. popoldne po večernicah pridi v tukajšnji novoustanovljena D-kliška zveza veselico v društveni sobi. Vspred: 1. De-lamacija. 2. Pesem „Zvonovi pritravajo“. Poje dekliški zbor 3. Govor. 4. Pesem: „Cigan je zmaknil klanjet.“ 5. Igra „Jeza nad petelinom in kes“. K obilni udeležbi uljudno vabi.

p S. Lovrenc v Slov. g. r. e. s. h. Dne 20. t. m. popoldne po večernicah pridi v tukajšnji novoustanovljena D-kliška zveza veselico v društveni sobi. Vspred: 1. De-lamacija. 2. Pesem „Zvonovi pritravajo“. Poje dekliški zbor 3. Govor. 4. Pesem: „Cigan je zmaknil klanjet.“ 5. Igra „Jeza nad petelinom in kes“. K obilni udeležbi uljudno vabi.

p S. Lovrenc v Slov. g. r. e. s. h. Dne 20. t. m. popoldne po večernicah pridi v tukajšnji novoustanovljena D-kliška zveza veselico v društveni sobi. Vspred: 1. De-lamacija. 2. Pesem „Zvonovi pritravajo“. Poje dekliški zbor 3. Govor. 4. Pesem: „Cigan je zmaknil klanjet.“ 5. Igra „Jeza nad petelinom in kes“. K obilni udeležbi uljudno vabi.

p S. Lovrenc v Slov. g. r. e. s. h. Dne 20. t. m. popoldne po večernicah pridi v tukajšnji novoustanovljena D-kliška zveza veselico v društveni sobi. Vspred: 1. De-lamacija. 2. Pesem „Zvonovi pritravajo“. Poje dekliški zbor 3. Govor. 4. Pesem: „Cigan je zmaknil klanjet.“ 5. Igra „Jeza nad petelinom in kes“. K obilni udeležbi uljudno vabi.

p S. Lovrenc v Slov. g. r. e. s. h. Dne 20. t. m. popoldne po večernicah pridi v tukajšnji novoustanovljena D-kliška zveza veselico v društveni sobi. Vspred: 1. De-lamacija. 2. Pesem „Zvonovi pritravajo“. Poje dekliški zbor 3. Govor. 4. Pesem: „Cigan je zmaknil klanjet.“ 5. Igra „Jeza nad petelinom in kes“. K obilni udeležbi uljudno vabi.

p S. Lovrenc v Slov. g. r. e. s. h. Dne 20. t. m. popoldne po večernicah pridi v tukajšnji novoustanovljena D-kliška zveza veselico v društveni sobi. Vspred: 1. De-lamacija. 2. Pesem „Zvonovi pritravajo“. Poje dekliški zbor 3. Govor. 4. Pesem: „Cigan je zmaknil klanjet.“ 5. Igra „Jeza nad petelinom in kes“. K obilni udeležbi uljudno vabi.

p S. Lovrenc v Slov. g. r. e. s. h. Dne 20. t. m. popoldne po večernicah pridi v tukajšnji novoustanovljena D-kliška zveza veselico v društveni sobi. Vspred: 1. De-lamacija. 2. Pesem „Zvonovi pritravajo“. Poje dekliški zbor 3. Govor. 4. Pesem: „Cigan je zmaknil klanjet.“ 5. Igra „Jeza nad petelinom in kes“. K obilni udeležbi uljudno vabi.

p S. Lovrenc v Slov. g. r. e. s. h. Dne 20. t. m. popoldne po večernicah pridi v tukajšnji novoustanovljena D-kliška zveza veselico v društveni sobi. Vspred: 1. De-lamacija. 2. Pesem „Zvonovi pritravajo“. Poje dekliški zbor 3. Govor. 4. Pesem: „Cigan je zmaknil klanjet.“ 5. Igra „Jeza nad petelinom in kes“. K obilni udeležbi uljudno vabi.

p S. Lovrenc v Slov. g. r. e. s. h. Dne 20. t. m. popoldne po večernicah pridi v tukajšnji novoustanovljena D-kliška zveza veselico v društveni sobi. Vspred: 1. De-lamacija. 2. Pesem „Zvonovi pritravajo“. Poje dekliški zbor 3. Govor. 4. Pesem: „Cigan je zmaknil klanjet.“ 5. Igra „Jeza nad petelinom in kes“. K obilni udeležbi uljudno vabi.

p S. Lovrenc v Slov. g. r. e. s. h. Dne 20. t. m. popoldne po večernicah pridi v tukajšnji novoustanovljena D-kliška zveza veselico v društveni sobi. Vspred: 1. De-lamacija. 2. Pesem „Zvonovi pritravajo“. Poje dekliški zbor 3. Govor. 4. Pesem: „Cigan je zmaknil klanjet.“ 5. Igra „Jeza nad petelinom in kes“. K obilni udeležbi uljudno vabi.

p S. Lovrenc v Slov. g. r. e. s. h. Dne 20. t. m. popoldne po večernicah pridi v tukajšnji novoustanovljena D-kliška zveza veselico v društveni sobi. Vspred: 1. De-lamacija. 2. Pesem „Zvonovi pritravajo“. Poje dekliški zbor 3. Govor. 4. Pesem: „Cigan je zmaknil klanjet.“ 5. Igra „Jeza nad petelinom in kes“. K obilni udeležbi uljudno vabi.

p S. Lovrenc v Slov. g.

S Startrju pri Slovenskem gradiču. Tukajšnje Km. bralno društvo priredi na pustno nedeljo o veselico v prostorijah g. A. Ubelne pri Petič. Začetek točno ob 3. uri popoldan. Igrala se bude nova igra „Moč uniforme“, katera bude gotovo občinstvo priredila veliko smeha. Nastopal bo domači pevski zbor. Po igri bo prosta zabava, pri kateri bo svirala domača narodna godba. Vabijo se torej vsi Slovenci od blizu in daleč, posebeno bi nas razveselilo, ko bi nas počaštil s svojim obiskom vrl Slovenc g. Žebot iz Slovenskih goric, da bi nam o tej priliki izpregorovil kakšnih podružnic besedic. Pridite toraj in počasno nas vrl Slovenci, posebno pa vabimo sosedce iz Šmartnega, da bi se vendar sedaj v večjem številu udeležili kakor na Štefanovo (komaj 3. osebe). Pridite toraj vti kmetje, kmetice, fantje, dekleta, ter si ogledite to krasno predstavo „Moč Uniforme“.

Konjiški okraj.

k Blatu pri Konjicah. Naša trška občina ima preveliko skrb za nas slovenske kmete, ki imamo čast, spadati v njen okoliš. To je pokazala, ko smo se na poziv Slov. kmečke zveze zopet oglasili za podporo po suši. G. tajnik namreč je rekel: to so „flavze“, in ni hotel napraviti tozadevne vloge na c. kr. okrajno glavarstvo. Storil je to šele potem, ko mu je nek zaveden kmet prebral poziv iz „Slovenskega Gospodarja“. Nikakor mu ni šlo v glavo, ko je slišal, da hode namestništvo skoro vse porabiti za nemške kraje. Ali Konjice trg in občina ni morebiti „nemški“ kraj, g. tajnik ž. Pazite, da Vas g. Kowatsch ne okrega, ker tako spravljalate v nič konjiško „nemštvu“. Ha, ha!

k Žiče. Misleč, da se opazka v zadnjem številki „Slovenskega Gospodarja“ tiče mene, poročam slededeče: Ni mi mogoče darovati čistega dobička tombole ubogim žičkim šolarjem, obmejnem Slovencem ali komu drugemu, ker istega sploh imel nisem. Priredil sem veselico s tombolo, katere dobitke sem kupil sam, v zabavo draževeških vaščanov. O priložnosti enake prireditve budem zbiral dobitke kakor gospodična M. Gosak ter se spomnil obmejnih Slovencev, a ne štajercianev. Draževeščam.

k Žiče. Bravo Ribič in krajni šolski svet! — Zahvalo za tistih borih 10 K, ki vam jih je dala Kučjeva gospica, ste poslali v „Narodni List“. Gliha vkljup Štriha. Saj v Žičah je bilo tako vse zmedeno — zdaj pa vemo, pri čem smo: objela sta se bratca slov. liberalce in štajercianec. Živio in Heil! Pa podrli ne boste zavednih pristašev S. K. Z.

k Vitanje. „Narodni List“ se hvali, da ima za račun, pregledovalca v osebi č. g. dekanu od Novocerkve. Proti temu nimamo nič. To je prav. A kako smo se čudili, ko smo kar v drugem „Narodnem Listu“ brali, kako se je posojilnica branila duhovnika, da bi prišel v načelstvo. S tem je posojilnica pokazala svojo barvo. Pokazala je, da duhovnika ne mara. Posojilničarji, to je bilo zahrbitno in nepremišljeno, posebno še radi tega, ker je posojilnico ustanoval duhovnik. Kraško povедano, vsaj spodbodilo bi se bilo, da bi se bil tudi naslednik v načelstvu izvolil. Toda za liberalne butice je bil ta oreh pretrž. Naj le bo!

k Vitanje. G. Koser meče pesek v oči, menda si ga je v Sahari nabavil, da ga toliko ima. Piše na dolgo in široko, kaj je vse posojilnica darovala. Vse to se je zgodilo, ko je bil načelnik duhovnik. Začnijih deset let pa, ko ni duhovnika v načelstvu, ni storišča posojilnica prav nič za zaničevanje kmeta.

k Konjice. Bralno društvo pri v. v nedeljo dne 30. t. m. pop. ob 4. uri v sobi „Kmečke hraničnice in posojilnice“ gledališko predstavo z petj m in deklamacijo. Vstopnina 30 v. Dokliška zveza pa ima na Svetinju svoj občini zbor. Šteje že 100 članic. Pristopajte vrla slovenska dekleta.

k Konjice. Blaga voditelja dekliške križevske družbe, L. Balant, je poklonila dekliški zvezni 65 komadov raznih knjig, za katere izreka spoštovanje, dobrotniki prav prisrčno zahvalo.

k Žiče. Tukajšnje bralno društvo o priredi na Svetinju in na tretoj predpustno nedeljo tj. 2. in 6 februar t. l. pop. 1. dne po večernicah v posojilničnih prostorjih veselico z gledališko igro: „Kazen ne izostane“. Vstopnina 40 v., sedezi 60 v. K obilni udeležbi se vabi!

Celjski okraj.

e Celjska slov. okoliška Šola pred sedmijo. Od birmo leta 1906 vlažajo na tej šoli čudne razmere. Od birmo namesto 7 učiteljev ni hotelo otrok v cerkvi nadzorovati. Dolgo se ni vedelo, zakaj ne. Lani pa je neki liberalni listič povedal, da se proti nekim učiteljem uprizarja gonja, ker niso hoteli škofu pantofijev poljubovati. Po tej liberalni razlagi se torej pravi škofu „pantofelj poljubiti“, če učitelji nadzorujejo otroke v cerkvih! Dejstvo je, da leta 1906 drugi učitelji niso nadzorovali otrok v cerkvih, g. učitelji Levstik pa je imel toliko poguma, da je sam nadzoroval, ker se ni strinjal z nazori svojih stanovskih tovarišev. Radi tega je pa nastalo na šoli veliko nasprotovanje proti g. Levstiku. Tudi katemeta se je slabo godilo. Okrajni šolski svet je letos uvedel disciplinarno preiskavo proti vodji šole Arminu Gradišniku in učiteljem, da bi enkrat napravil mir na tej šoli. Zahvalev je tudi od vseh, na šoli delujočih učiteljev in katehetov, naj se izrazijo o šolskih razmerah. P. Ludovik Ramtaša, bivši katehet na tej šoli, sedaj lektor na neki gimnaziji, je tudi napravil tako izjavo na okrajni šolski svet. V tej izjavi je opisal sovražno gonjo proti Levstiku, katerega so drugi šikanirali, izzivali, zasramovali bodisi zunaj šole, bodisi v šoli, tudi v konferencah, ne da bi vodja Gradišnik to zabranil. Konferenčni zapisniki da so bili polni žaljivih izrazov za Levstika, ki se je zastonj pritoževal proti vodji in zastonj zahteval popravke v zapisniku. Gradišnik mu je dajal najtežje razrede, proti čemur je zastonj prosil za lažje razrede. Proti enemu učitelju je napisal P. Ludovik v tej

izjavi, da ni dal moliti v šoli Očenaša, proti drugemu, da je pred učenci v petek klobase jedel. Radi te izjave so pa g. Armin Gradišnik in pet drugih učiteljev tožili P. Ludovika pri sodnji po odvetniku in deželnem poslancu dr. Kukovecu. P. Ludovika je zagovarjal državni in deželni poslanec dr. Benkovič, sedaj odvetnik v Celju. S pričami, Levstik, katehet Pučnik, katehet Marolt, načelnik krajnega Šolskega sveta dr. Hrašovec, nadzornik Supanek, se je dokaz resnice posrecil in P. Ludovik je bil oproščen v vseh toženih točkah. Liberalci so tu grozno propadli.

c Sv. Peter v. S. d. Res prijetno zabavo nam je preteklo nečelo pripravila naša poštena in vrla mladina. Ob natlačeno polni dvorani Miheljakovi so vprizorila dekleta krasno igro: „Raz Marijino srce“, fantje pa šaljivo igro: „Obleka dela človeka“. Igralke so igrale tako prisreno, da je bil marsikdo ganjen do soz. S svojim lepim nastopom in krepko jasnim prednašanjem izviale so obio polhvale. Tudi fantje so kar najbolje rešili svoje vloge in zato tudi želi zasluzeno polhvalo. Izborno jo je pogodil s svojim smešnim nastopom slikar Herman Vašl. Občinstvo mu je burno ploskalo — pa tudi zasluzi. Hvala vsem, ki so našo prireditve počastili s svojim obiskom. Vsa čast pa naši mladini, ki kaže tako lepe darave in ima toliko veselja do izobrazbe. Saj ima pripravljenih še 6 iger, da nam priredi ž njimi dostojno zabavo. Kaj pada nastopa pri vseh prireditvah tudi naš dobro izvežbanii pevski zbor. Mladina, le tako naprej!

c Gornji grad. V soboto, dne 15. januarja smo pokopali tržanku Frančiško Zagradišnik. Tri leta je voljno trpelja silne bolezine, a zdaj jo je Bog poklical iz te doline solz. Blaga pokojnica je darovala v svoji oporoki in drugače mnogo zaubožce in dobrodelne namene. Kot članico Marijine družbe, spremile so jo tovarišice in velika množica ljudstva k večnemu počitku. — Sveti ji večna luč!

c Okrajni odbor gornjegrajski je v svoji 81. seji dne 29. decembra m. l. s soglasnim sklepom pokazal, da umeva zastopati pretežno večino prebivalstva, ki stoji v taboru S. K. Z., s tem, da je dovolil darilo v znesku 100 kron za Šentiljski dom. Bratom ob meji na pomoč!

c Gornjegrajski okraj. Opozarja se pri naznanih na vabilo na ljudski shod, katerega priredi Sl. kat. pol. dr. za okraj Gornjigrad na Rečici, dne 3. februarja t. l. Ljudstvo naj govorji in da zaupanje našim poslancem S. K. Z., ki so z vztrajnimi nastopi preprečili zvišanje doklad na zemljiški davek, ki bi kmete še bolj pritisikal. Ako že mora biti davek, je torej boljše, da se dovoli pri pivu, katerega slednjič nobeden ne bo občutil, ne producent, še manj pa konzument. Pri pivu si lahko pritrgaš, a pri davku ti davkarija niti vinarja ne odpusti. Liberalno časopisje roko na prsa, ne zlorabljal nevednosti in zasplojnost svojih braćev!

c Rečica ob Savinji. Vsled prizadevanja naših zastopnikov oddajala se bodo krmila kot seno, slama, koruza, ubogim in prizadetim kmetovalcem, osobito v hribovitih krajih, za kar naj bode našim gg. poslancem S. K. Z. najiskrenje zahvala in priznanje za njih zasluge izrečeno. Pošiljatev in preskrba je podeljena c. kr. kmetijski družbi za Štajersko. Celo akcijo za okraj Gornjigrad ima v svojih spretnih rokah vodja c. kr. pol. ekspositure g. dr. P. Hohl, kateri se je že v nebroj slučajih izkazal „kot mož na mestu pravem“. Ker pa primanjkuje sredstev, se kljub dobrim volji no bodo mogle cele zaprosene množine oddati, kar naj prosilci spregledajo

c Petrovče. Poročil se je dne 24. t. m. gospod Miha Vrenko, mizar v Žalcu, z gdč. Marico Tarčnikovo iz Zg. Ložnice. — Obilo sreč!

c Vrancska. Dne 18. t. m. je bil po seji okrajnega zastopa njega načelnik, č. g. Franc Zdolšek, dekoriran z zlatim zaslužnim križem s krono. Slavnost je izvršil okrajni glavar celjski.

c Sv. Jurij ob Taboru. Pri občinskih volitvah dne 21. in 22. t. m. so v III. in II. razredu zmagali naši, v I. razredu pa so prodrli liberalci s še svojimi in 1 tudi našim kandidatom z večino štirih glasov. Izvoljeni so v III. razredu: Križnik Tomaž, Južna Valentin (p. d. Žnidar), Smit Franc, Zupančič Gašpar, Žilnik Jurij, Rožanc Franc. V drugem razredu: Hrovat Tomaž, Čuk Alojz, Drča Franc, Lesjak Franc, Lukman Franc. V I. razredu: Haužič Franc, Apat Leopold, Dobeščak Jožef, Kos Miha, Radisnik Jernej, baron Wittenbach Gustav.

c Sv. Jurij ob Taboru. Umril je Matija Bukovec, p. d. Štajner, posestnik v Šmiklavžu.

c Kam bomo šli v nedeljo? Povsod nas vabijo, pa v Luče zdrčimo, ker je lep saninec in bodo za dobri namen igrali „Pri gospodi“ in „Kralj Herod“ v nedeljo ob 2. uri popoldan. Po leti se razveseljujemo nad lepo planinsko krasoto, zdaj pa bomo gledali naših planincev nastop! Kar pa damo, darujemo za našo šolsko in odraslo mladino!

c Solčava. Snega je mnogo pri nas. Za dva dni ni bilo poštnega prometa pri nas, če so ravno drugi vozili in se sankali. Kako to, vprašamo Ljubence!

c Sv. Ema. Že dalje časa opažamo, da nek mlečnozoben fant, ki je baje povohal rudi malo v mestne šole, besediči, da bodo zaprti ilotični volilci, ki so vložili rekurz zoper tukajšnje občinske volitve. No, da se je fantič v mestnih šolah, katere je videl še menda celo od znotraj, premalo naučil, se je deloma

izjavil, da ni dal moliti v šoli Očenaša, proti drugemu, da je pred učenci v petek klobase jedel. Radi te izjave so pa g. Armin Gradišnik in pet drugih učiteljev tožili P. Ludovika pri sodnji po odvetniku in deželnem poslancu dr. Kukovecu. P. Ludovika je zagovarjal državni in deželni poslanec dr. Benkovič, sedaj odvetnik v Celju. S pričami, Levstik, katehet Pučnik, katehet Marolt, načelnik krajnega Šolskega sveta dr. Hrašovec, nadzornik Supanek, se je dokaz resnice posrecil in P. Ludovik je bil oproščen v vseh toženih točkah. Liberalci so tu grozno propadli.

c Sv. Vid pri Grobelnem. Kakor se govori, bodo pri nas skoraj občinske volitve, katere pa zelo vznemirajo našega župana. Zakaj li neki? Menda začo, ker bode podrti tisti, — kako mu že pravijo? Aha, že vem! — „Županski stolec.“ To nič ne stri. Le na dan z volitvijo! Kako je pa kaj z vašo, tako dolgo ustanavljašo posojilnico? Kaj je neki, da ne pride nič na dan! Je tudi s polžem vred počasna. Ali je kaj drugega? Aja, že vem, — najpotrebnejšega ni!? Ne, to ni nič kaj novega. Pa zdravi!

c Na Teharijih je umrl dne 20. t. m. tamošnji župnik Anton Šibal v visoki starosti 81 let. N. v. m. p.!

c Sv. Jurij ob juž. žel. Prihodnjo nedeljo, dne 30. januarja t. l. priredi Slovenska kmečka zveza velik politični shod za St. Jurij ob južni železnici in sosednje občine. Shod se vrši v prostorih tukajšnjega Katoliškega doma po drugem sv. opravilu. Na dnevnem redu so važne gospodarske in politične zadeve. Zato ste prav uljudno vabljeni vsi pristaši in prijatelji Slov. kmečke zveze. Udeležite se v obilnem številu tega shoda, da izrazite svoje želje svojim poslancem.

c Sv. Jurij ob juž. žel. Poročil se je dne 24. t. m. g. Franc Žičar, tajnik tukajšnje posojilnice in podpredsednik Z. S. M., z gdč. Otilijo Čakš od Sv. Štefana pri Žušmu. Vrlo narodnemu paru izreka obila častitke tamburaški zbor Katoliškega bralnega društva.

c Št. Jurij ob Juž. žel. Šaloigra „Čevljar“, katero je priredilo „Kat. bralno društvo“ dne 16. t. m. v Katoliškem domu, se bode na občno željo občinstva na svečino točno po večernicah ponavljala.

c Rečica ob Šavini. Tukajšnja prostov. požarna brama priredi na pustno nedeljo veselico in tombolo ter uprizori dyodejanko „Doktor“. Svirala bodo domača godba na lok. — S pobiranjem darov za novo parno brizgalnico se že prizelo. Bog daj obilo uspeha!

c Gornjigrad. Izobraževalno društvo priredi na Svetinju ob pol 3. uri pop. veselico. Dve igri: „Večna mladost in večna lepotac“ in Šaljivo igro Antona Medveda: „Pri april“. Mešani zbor bo zapel vse mlinčki pesmi. Prijatelji zavabi pridite!

c Luče. K. S. J. D. napravi v nedeljo dne 30. t. m. dve igri: „Kralj Herod“ in „Pri Gospodi“ s petjem. Vse uljudno vabi v občini zbor. S izobraževalno društvo v Laškem ima svoj občini zbor v sredo dne 2. svečana popoldne po večernicah v prostorih pivnice § 11 z nadavnim vsporedom. K občini udeležbi vabi obož.

c Vabilo na ljudski shod in občini zbor Sl. kat. dr. za okraj Gornjigrad, ki se vrši v četrtek, 3. svečana t. l. ob 9. uri dopoldne pri g. Prisljanu na Rečici. Šmelišenike uljudno vabi obož.

c Šmartno na Pakl. Po sko društvo „Šmartno na Pakl“ priredi na pustno nedeljo veselico v gostilniških prostorijah g. A. Šebolvnikova v Šmartnu s sledenim vsporedom: Ob 4. uri pop. predstava „Pravica se je izkazala“. Po predstavi po mešani zbor pe sko društva. Žečer ob 7. uri se ponovi ista predstava. Pridite v obilnem številu.

c Sladkagora, Vlc. I. Franc Zdolšek, duh. svet, župnik itd. pri Sv. Juriju pod Taborom, j. pred kratkim vpostal našemu kat. slovensk. izobraževalnemu društvu 20 K s pripomo „kot letni prispevek“. Prispevka je bila blagemu, velikodušemu gospodu sladkagorskemu rojaku. Živel! Za društvo: Martin Krajc, predsednik.

c K. slov. izobraževalno društvo pri Sv. Petru na Medvedovem selu priredi na Svetinju ob pol 3. uri p. v. velezanimo pustno veselico. Na vsporedu sta dve igri. „Sv. Cirka“ in „Novi zvon na Krtinah“. Pustna veselica se ponovi na pustno nedeljo dne 6. februar ob 3. uri pop. Na veselo svidenje!

Brežiški okraj.

b Pišece. Nas vse je prestrašila žalostna vest, da nam je kruta smrt iztrgala iz naše sredine pridno mladenko Ano Sušin. Pred 14 dnevi je bila še v našem izobraževalnem druš

Slovenom pa kličemo: Ne dajte se speljati od Potščnikovih sladkih besed na ledi, ampak ostaniha zvezni načni Kmečki zvezxi!

b Pogarad: natoličko slov. izobr. društvo priredi na svečnico ob 3. uru popoldne igro "Dve materi". Vstopnina: sedeti po 6' v. stejnje po 20 v. K oblaci udeležbi vabi odbor. Gospa Cecilija Sikorašek je podrla našemu društvu 9 knjig. Bog plati!

b Pilštanj. Bralno društvo priredi na postno nedeljo veliko postno veselico. Dekleti igraje veseloigrno "Časica kave", fantje pa bodo predstavljali več šaljivih prizorov. Vme se vršijo deklamacije in petje lepih narodnih in šaljivih pesmici. Začetek ob 6. uri zvečer. Vstopina za odrasle 5' vin., za mladino 40 v.

b Kmetijska pošružnica sa kozjanski okraj priredi občno zborovanje v pondeljek dne 31. januarja t. l. ob 2 uru popoldne v sladaju neklepčnosti pa ob 3 uru pop. v prostorju g. Gačeka v Kožjem, na katero se vabijo vsi p. n. udje in prijatelji tako organizacije potrebnega kmetijstva.

Vestnik mladinske organizacije.

Mojim mlađim prijateljjem! Oo priliki spremembe svojega stanu, oziroma ob svesu od mladeniče dobe, se vsem dragim nekdanjim tovariem iskreno zahvaljujem za vneto sodelovanje v Z. S. M. Odljubljam svečano, da bom tudi naprej Vam srčno rad pomagal pri mladenički organizaciji. Zahvaljujem se pa tudi za vse mnogobrojne brzjavne in pismene častke, ki so mi došle na dan moje poroke. Bog Vas živi! Le neustrašeno naprej! Na zdar! St. Ilj v Slov. gor. 24 jan. 1910. Fr. nj. Žebot.

Sv. Peter na Medvedovem selu. Na praznik Sv. Treh Kraljev po večernicah je zborovala naša mladenička zveza. Steje 30 udov. Priredila je l. 1909 8 počenih shodov in je krepko sodelovala pri nepozabnem mladeničkem shodu v Kostrivnici. Iz nje srede se je razvil telovadni odsek "Orel", ki nam bo mladeniče okreplil telesno in duševno. Voditeljstvo mladeničke knjižnici. Govor duh. voditelja nam je pojasmnil škodljivost kadenja in nikotina, ki je podoben strupu alkoholu. Najbolje je, ako se mlad človek ne navadi kaditi. Pred 20. letom naj bi mladeniči ne začeli kaditi. Vse obsodbe je vredna grda razvada, da kade zveze za leto 1910 je sledče: Fr. Verk, voditelj; Fr. Kovačič, namestnik; Jan. Hajnšek, tajnik; Ant. Strašek, blagajnik; Jernej Drotovnik in Alojzij Andrič, nedorasli mladeniči, da celo že Šolarji.

Gomilsko. V nedeljo, dne 23. t. m. smo imeli v našem telovadnem društvu "Orel" velezanimivo predavanje. Predaval je načelnik "Zvez Orlov" v Ljubljani br. Vojteh Jelčnik. Bila je to veliko obetačo prireditev izobraževalnega dela. Udeležili so se predavanja tudi sosednji "Orli" iz Št. Jurija, Braslovč itd. Krasno izvajanje brata Jelčnika o pomenu telovadne organizacije ni navdušilo samo nas fantov, ogrelo je tudi naše može, ki se čutijo mlade v takšni družbi. Bratu Jelčniku izražamo iskreno zahvalo ter želimo, da bi še večkrat prišel med nas v našo lepo Savinjsko dolino, ter nas še večkrat tako navduševal za naše koristno delo, in ni dvoma, da bodo njegove krasne besede našle v srečih naših telovadcev odmev, da bodo s tem večjim navdušenjem stopali naprej po poti napredka in prave krščanske narodne omike. Na zdar!

Najnovejše novice.

Deželni zbor. V včerajšnji seji je utemeljeval poslanec Roškar svoj predlog radi zgradbe okrajne ceste kot spojne ceste med Mariborom in Cmurekom. Deželnemu odboru se naroča, da skrbti z vsemi sredstvi za pospešitev te cestne zvezze, da podeli okrajnim zastopom Maribor, Št. Lenart v Slov. goricah in Cmurek primerne podpore, in da čimprej uvede pripravljalna tehnična dela. Predlog se je odkazal združenemu finančnemu in deželnno-kulturnemu odseku.

Za obmejne Slovence so darovali škamski Mohorjan 3. kron. Zivelj!

Listnica uredništva.

Gg. dopisnikom: Kar ni prišlo sedaj, pride prihodnjic.

Dražbeni oklic.

V pondeljek, dne 7. februarja 1910 ob 9. uri predoldne se bode vršila na licu mesta na Polzeli h št 77 tik kolodvora dražba hiše, mizarke delavnice, posestva itd., to je vseh nepremičnin Jožef in Terezije Repič, ki obstojijo iz vlož. štev. 356 k. o. Polzela in vlož. štev. 200 k. o. Spodnje Gorče ter iz različnih za mizarsko obrt določenih strojev, orodja itd.

Nepremičnine so cenjene:

vlož. štev. 356 k. o. Polzela na K 13.377-42
vlož. štev. 200 k. o. Spodnje Gorče na K 1.589 54
stroji, orodje, oprava itd. na K 255—

vse skupaj na K 17.471-96

to je: sedemnajst tisoč štiri sto sedemdeset in ena krona 96 vinarjev. Najmanjši ponudek, pod katerim se posestvo sploh ne proda, znaša 14 000 K to je štirinajt tisoč kron.

Opozarjam vse in eresente na to, naj se za dražbo zanimajo, ker so posestva v najboljši legi neposredno pri kolodvoru, poslopja popolnoma nova in v dobrem stanju ter je mizarska delavnica s stroji opremljena za veliko obrt, ki pa se po potrebi lahko še poveča. Vse skupaj je bilo cenjeno zaradi dobave posestva nad 24 000 krov, vsled česar sedanja sodna cenitev ni merodajna.

Na prvem mestu je vknjiženo posojilo Mestne hranilnice v Ljubljani po 11 000 K.

Natančnejši pogoj se lahko izvedo pri sodišču na Vranskem na dan dražbe na licu mesta, pa tudi v pisarni g. dr. Jos. Karlovič-a, odvetnika v Celju. 9

Pojasnila o inseratih daje upravnito samo tistim, ki priložijo vprašanju znanko na 10 vinarjev.

Loterijske Številke.

Dne 22. januarja 1910

Gradec 33 50 59 85 80
Dunaj 63 36 11 71 2

Vsek dan 10—20 K zasluži vsak brez truda in brez predznanja. Pošljite tako svoj naslov na: Schaechter, Dunaj 104, Postf. ch 936

Zdrave delavke dobijo v tovarni za vlagalice v Rusah pri Mariboru trajno delo in tudi prosto stanovanje 1002

I Močenje postelje! Ozdravljenje takoj Starost in spol naznaniti. Pojasnila zastonj. Zavod Aeskulap št. 523, Regensburg na Bavarškem. 15

Kovačnica na dobrem mestu v Gornjemgradu, koja že obstoji nad 40 let, se da v najem sled sneti prejšnjega. Več pove Franc carb v Gornjemgradu. 12

Malo posestvo je na prodaj eno ure od postaje, od žup cerkev 5 minut, na lepem kraju, hiša stoji sredi krasnega vrta in zraven ceste, dva hleva in zraven polja k zolec. Okoli vrt. je nasajena vinska trta, polja in druzega zemljische t r gozd. e devet oralov, stanovanje je primerno za vsega obrtnika, trgovca ali tudi za kakega tovarnarja, je v sredi velike vasi. Več pove F. Mastnak, vas Radica št. 6 v. Loka pri Židanemmostu. 17

Gostilna in mala trgovina se da z vsemi opravimi, tudi 4 oral posestva, tiki cerkev, v njem. Mesarji imajo prednost, ker je mesnicina v ledeničici. Kje, izve se v upravnitu. 10

Na Spodnjem Štajerskem v lepem kraju se proda hiša s 3 sobami, 2 kuhinji, 2 kleti, hlev za 4 glave živine, 4 svinski hlevi s cem-nitom zidan, okoli biše lepe brajde z izabelo zassajene. lep sadou snik, lepo travisce za krave redti nekaj oranže zemlje, za svinj ko rejo po vrhu d-brodoči kon-signacioni, trgovina, gostilna, žganjarska toba, znakme, koleksi, najbolj primerno za kakega trgovca. Kdor želi kupiti, zve naslov v upravnitu. 1000 krov. 9

Proda se posestvo v Vukovskem čolu št 17. obstoječe iz ameriškega vinogradra, njiv in sadovnjaka. Posestvo meri okoli 7 oralov. Zve se pri la tnic Mariji Požarnik, Zg. Hlapje št. 44, 8v. Jakob v Slov. gor. 26

Lepo malo posestvo s hišo, gospodar kim poslopijem in svinskih zeleni, leski: rizling mosler in se 10 drugih vrst. Natančnejše v cenniku, katerega pošljem na zahtevo franko. Imam tudi več tisoč korenjakov bil. Cene so sledče: cepljenke po 12 kr. n, korenjaki 3 kr. ne 100 komadov. Imam tudi razna vina, bela, črna in rudeča. Pošljem tudi od 56 l dalj, cena od 30 vin. na prej. Josip Cotč trdnčar in posestnik vinogada v Vrhpolji, p. Vipava, Kranjska. 58

Učenca poštenih staršev, ki ima veselje do pekarstva, sprejme v uk Ivan Baumgartner, pekar pri Sv. Marjeti ob Pesici. 39

Lepe posestve na lepem kraju, blizu Radgona, pol ure od Negove, lepe spodnje klet, lepa njiva in vinograd, lep sadonosnik in lepi gozd, vse v dobrem stanju, se proda. Kupci se naj oglasijo pri Francu Sattler, Ivančevski vh št. 47, p. Sv. Jurij ob Ščavnici. 42

Na poslasti o grofice Brandis pri Sv. Petru niže Maribora se vzame včer v s 3 delavnimi močmi k novemu nasadu. 46

Kuharica in oskrbnica se sprejme v župnišče, pri katerem je veliko gospodarstvo. Se mora osebno predstaviti. Kje, pove mrežnico Slov. Gospodarja. 40

Preda se točki radi preselitve posestvo, obstoječe iz pet oralov zemlje, lep vinograd, sadonosnik in njive. Gospodarsko poslopje je v dobrem stanju, nov zidan hlev, ležeče pri novozidani cesti. Vpraša naj se pri g. Južefu Ketš. trg. in gost, Sv. Jakob v Slov. gor. 47

Slovenci, pozor! Dobikačno posestvo, poi ure od Maribora, se zaradi preotpirnega posestva proda. Posestvo je vse skupaj in meri 30 oralov, je velik sadonosnik, njive in lepi travniki, ki se lahko živina redi, nekaj vin grada in tudi lepi gozd. pač lepo kmetsko posestvo s kmetskim poslopjem! Leta v lepem kraju, proti solncu obrnjena. O lastniku posestva, ki pove ceno, se naj izve pri upravnitu Slov. Gosp. v Mariboru. 48

Hjiva z dvema stavbenima prostora v Studencih pri Mariboru blizu koroškega kolodvora se prodaja, sezenj po 8 krone. Vpraša se v Koroški cesti 94. 57

Ženitna ponudba. Kmečki sin, 25 let star, obec dečelih jezikov zmožen, ki bi imel desine 6' 00 K. gotovega d-narja, želi se prizeti na k-ko posestvo. Naj bi bila krščanska, slovenska mišljena in hiša naj bo na dobrem glasu. Tudi krščanska vdova brez otrok ni izključena. Naslov se izve v upravnitu Slov. Gosp. 56

Učenca ali blape sprejme takoj 16 letnega, M. Kučanda, vrvar St. Jurij. žel. Kupim konjsko žim, čist operan krajiv rep in svinske ščetine po najvišji ceni. Vzorec sprejemem samo franko. 54

Slatina z zelo dobro vodo z gostilno s 5 sobami, kuhinjo, 3 kleti, govejni in živinski hlev, gumno in škednj, gozd, njive in travniki, okoli 6 oralov, ob cesti in ob železnici na Koroškem ležeče se po ceni proda. Pojasnila daje Nasrat v Lipnici (Leibnitz). 60

Pekovški učenec močen od 14 let, načelni star, dobi mesečno plačilo pa tudi obliko, se sprejme pri Jakobu Krajanču v Podčetrtek. 55

Proda se nov harmonij z jaločinim in lepim glasom z 11 registri izdelan po ameriškem sistemu. Pripraven bi bil za kakšno farno cerkev ali podružnico, ali pa za večjo pevsko društvo. Več pove Iv. Kacin izdel. harmonijev, Otalež, Cerkno, Primorsko. 58

Novorojeni otrok se sprejme na hrano pr pošteni in pridni osebi. Naslov v upravnitu. 67

Lepa šestletna breja kobila, katera bo v sušcu povrgla, se proda. Naslov v upravnitu. 63

Učenca sprejme pek Berner v Mariboru. 65

Ena gostilna se proda v sredini mesta Maribora, 3 minute od glavnega trga. Naslov v upravnitu. 59

Proda se zaradi družinskih razmer posestvo obstoječe iz lepe hiše, velike kleti in s kmetijskim poslopjem, velik vrt in sadonosnik, dva oralna njiv in travnik, 1½ oralna lessa, dve ure hoda od Maribora, pri koroški železnici, 10 minut do kolodvora, pripravno za vsega obrtnika ali trgovca. Naslov v upravnitu. 68

Posestnikom vinogradov kazna njam, d. imam 125 000 cepljenih trt raznih vrst kakor silvaner zeleni, leski: rizling mosler in se 10 drugih vrst. Natančnejše v cenniku, katerega pošljem na zahtevo franko. Imam tudi več tisoč korenjakov bil. Cene so sledče: cepljenke po 12 kr. n, korenjaki 3 kr. ne 100 komadov. Imam tudi razna vina, bela, črna in rudeča. Pošljem tudi od 56 l dalj, cena od 30 vin. na prej. Josip Cotč trdnčar in posestnik vinogada v Vrhpolji, p. Vipava, Kranjska. 60

Posestvo na lepem kraju, blizu Radgona, pol ure od Negove, lepe spodnje klet, lepa njiva in vinograd, sadonosnik in lepi gozd, vse v dobrem stanju, se proda. Kupci se naj oglasijo pri Francu Sattler, Ivančevski vh št. 47, p. Sv. Jurij ob Ščavnici. 42

Na poslasti o grofice Brandis pri Sv. Petru niže Maribora se vzame včer v s 3 delavnimi močmi k novemu nasadu. 46

Kuharica in oskrbnica se sprejme v župnišče, pri katerem je veliko gospodarstvo. Se mora osebno predstaviti. Kje, pove mrežnico Slov. Gospodarja. 40

Preda se točki radi preselitve posestvo, obstoječe iz pet oralov zemlje, lep vinograd, sadonosnik in njive. Gospodarsko poslopje je v dobrem stanju, nov zidan hlev, ležeče pri novozidani cesti. Vpraša naj se pri g. Južefu Ketš. trg. in gost, Sv. Jakob v Slov. gor. 47

Slovenci, pozor! Dobikačno posestvo, poi ure od Maribora, se zaradi preotpirnega posestva proda. Posestvo je vse skupaj in meri 30 oralov, je velik sadonosnik, njive in lepi travniki, ki se lahko živina redi, nekaj vin grada in tudi lepi gozd. pač lepo kmetsko posestvo s kmetskim poslopjem! Leta v lepem kraju, proti solncu obrnjena. O lastniku posestva, ki pove ceno, se naj izve pri upravnitu Slov. Gosp. v Mariboru. 48

Serravallovo železnato kina-vino

Hujen razstava Dunaj 1906: Državna od...

...lika in častni diplom k zlati kolajni. :: Kreplino sredstvo za slabotne, malokrvne in rekonvalescente. Povzroča voljo do jedi, utruje žive in popravi kri. Izborni okus. Nad 6000 zdravniških spričeval.

I. Serravalle, c. kr. dvorni dohavitev Trieste-Barcola.

Kupi se v likarnah v steklenicah po pol l á K 2:60 in po 1 l á K 4:80.

Našim rodbinam priporočamo Kolinsko cikorijsko. 290

Kjer sta v redu tek, prebava, Sta telo in duša zdrava!

Naznanilo.

Vinogradnikom naznanjam, da imam veliko množino na suho cepljenih trt na prodaj, kakor najmenitnejše vrste mosler, burgunder, gutedel, beli in rudeči mu kateler, portugiser, traminer, ranfol, ruländer, kapčina, vse na rip. portalis cepljeno, trte so dobro zaraščene in vkoreninjene, in veliko množino korenjakov rip. portalis za zeleno cepiti in ključice za suho cepljenje 100.000 rip. portalis. Cepljene trte stanejo 100 komadov 11 kron, korenjaki stanejo 100 komadov 3 krone. Naročniki se naj blagovolijo pismeno ali ustnemu oglašati, dokler je kaj zaloge. 28

Ivan Vrbnjak, posestnik in trinar, Sp. Breg, Ptuj.

Odvetnik

dr. Josip Leskovar

• vlijudno naznanja,

31

da je otvoril svojo :

odvetniškopisarno

v Mariboru, Gosposke ulice št. 15.

V. Ferenčak, mizar na Vidmu ob Savi

prevzame različna mizarska dela kakor se tudi vedno dobivajo rakve od najnavadnejših do najfinješih po nizkih cenah.

Davek se zviša

ako ne kupite voščenih sveč pri g.

Alojzij-u Vršič-u,

trgovcu v Ljutomeru,

ki Vam nudi veliko zalogo prav lepo barvanih in belih voščenih sveč za Marijo Svečensko po najnižji ceni.

21

Novo!

Citaj!

Pozor kmetice in dekleta!

Najnovejše in najboljše sredstvo za rast las in da lasje postanejo gosti in dolgi, to je:

Rastolšt. II.

Odstranjuje prhljaj na glavi in vsako kožne bolezni. Deluje sčurno in ga mnogi zdravniki priporočajo. Cena franko na vsako pošto 1 lonček K 3.60, 2 lončka K 5. Pošilja se po poštnem povzetju ali če se pošte denar naprej. Prosim, da se naroči pri meni pod naslovom:

Lekarna pri Sv. Trojici, Doljni Miholjac 250, Slavonija.

Priporočam častiti duhovščini za svečnico svojo veliko zalogo

voščenih sveč

lastnega izdelka. Prodajam tudi proti letnemu računu in zaračunim za polovično ceno ostanke sveč.

Z vsem spoštovanjem

Josip Dufek, svečar, MARIBOR.

Cepljene trte

najboljše kakovosti, vseh vrst na običajnih podlagah priporoča po znižani ceni:

Trsničarska zadruga Sv. Bolfenk pri Središču.

Ceniki brezplačno. — Opozarjam na našo špecialiteto: Muškatni silvanec:

Steckenpferd-milo z liljinim mlekom
Najmehkejše milo za kožo kakor proti pegam!

Dobiva se povsodi. 128

Dalmatinska trgovina z vinom

V nobeni rodbini ne sme manjkati po zimi kupica dobrega vina. Dobro, pristno dalmatinško vino odstrani mralino, prebljače, malokrvnost in druge bolezni.

Tri leta staro pristno dalmatinško vino se da izvrstno uporabi k čaju in kuhano.

Ponarejanja, ki se dajo dokazati, se obdarijo s 1000 kronami.

Prodaja samo:

Vdova Franca Cvitanič

MARIBOR, Burggasse 20. 969

Najmodernejša kemična pralnica in barvarija Martin Medved

Šoštanj, Spod. Štajersko.

se priporoča slav. občinstvu za vso v to stroko spadajoča dela. Mška in ženska obleka se popolna in osnaži, ne da se ista razpara. Volnene mreže, svileni robci, preproge, mizna in druga pogrinjalna se lahko prenovijo ali v poljudni barvi predragačjo. V nojih slučjih, kakor žalne obleke i. dr. se delo izvršuje v najkrajšem času, vsa druga naročila pa v teku jednega tedna.

Najsolidnejše delo!

Cene nizke!

Zbiralnice se iščejo po vseh večjih trgih in mestih proti dobremu plačilu 30

Ceno posteljno perje.

1 kg sivega, poljskega K 2 —, pol belega K 2.80, belega K 4 —, prisva perje mehkega kakor iuh K 6 —, veleprima oglašenega najboljše vrste K 8 —, mehkega perja (puha) sivega K 6 —, belega 10 —, prsnega puha K 12 — od 5 kg naprej poštni presto.

Narejene postelje

iz gostonitega, rdečega, modrega, rumenega ali belega inleta (nauknega), perniča, velikost 170×116 cm z dvema zglavnicama, te dve 80×56 cm, zaduti napoljnje, novim, sivim, očiščenim, košatim in stanovitim perjem K 16 —, napol matna K 20 —, maha K 24 —, perniča sama K 12 —, 14 —, 16 —, zglavnica K 3 —, 8.50, 4 —, perniča 180 cm×140 cm velike K 15 —, 18 —, 20 —, zglavnica 90×70 ali 80×80 cm, K 4.50, 5 —, 5.50, blazine iz gradja 180×116 cm K 13 —, K 15 — razpoljila po povzetju, zavojnina zastonj, od K 10 — naprej poštnine presto.

Maks Berger v Dršenicu št. 1015, Šumava.

Kar ne ugaja, se zameni ali pošte denar nazaj. Ceniki o blazinah, odejah, prevlekah in drugem posteljnem blagu zastonj in poštnine presto.

Naznanilo.

Vinogradnikom naznanjam, da imam 50.000 trt na prodaj, kakor najmenitnejše sorte muškateler, sylvaner, burgunder, beli mosler, žlahtnina rudeča in bela, portugiser, traminer, vse na rip. portalis cepljeno; trte so dobro zaraščene in vkoreninjene in 40.000 korenjakov rip. portalis. Cepljenke stanejo 100 komadov 11 K, korenjaki 100 komadov 3 K. Tudi drevesa se dobijo. Kupci se naj blagovolijo oglašati, dokler je kaj zaloge.

Anton Zimerleit, posestnik in trinar Kaniža, Ptuj. 988

Slovenec Konrad Skaza,

delavnica za vsa cerkvena dela v St. Ulrich, Gröden

Tirol

se najtopleje priporoča za vsa cerkvena dela. Velikanska zaloga sv. raspela. Novi zanimivi slovenski ceniki zastonj in franko. Poročba solidna in hitra. 681

Novo

Citaj!

Pozor kmetje in fantje!

Najnovejše in najboljše sredstvo za rast las, brk in brade je:

Rastol št. I.

Deluje ob brke in brada postanejo gosti in dolgi, odstrana prhljaj in vsako družino kozino bolezni in glave. Naroči naj si vsaka družina. Deluje sigurno in ga mnogi zdravniki priporočajo. Imam mnogo zahvalnih in priznanih pisem. Cena na vsako pošto franko 1 lonček K 3.0, 2 lončka K 5. Pošilja se po poštnem povetu ali če se pošte denar naprej. Naroči se le pod naslovom:

Lekarna pri Sv. Trojici, Doljni Miholjac 250, Slavonija.

Kapljice za želodčni krč: Stane ena steklenica samo 50 vinarjev.

Žganje proti trganju: Prav dobro mazilo pri prelanjenju v zgloboh in udih. Cena 1 K.

F. PRULL: mestna lekarna pri c. kr. orlu MARIBOR, Glavni trg štev. 15. 825

Ustanovlj. 1. 1885.

TISKARNA SV. CIRILA V MARIBORU

z najboljšimi strelji in najnovejšimi črkami oskrbljena, prevzame vsa v njem stroko spadajoča dela, kakor: vsakovrstne formulare, pooblaščila, dolžna pisma, tabele, blanke, ekspenzarje, pobotnice itd.

Za trgovce: cenike, okrožnice, letake, lepkake, račune, pisma, kuverte z naslovom, dopisnice itd.

Koroška cesta št. 5.

Zahvala.

Kot izvrševatelj poslednje volje svojega pokojnega prijatelja in nekdanjega tovarisa

Simona Majcen,

usužbenca v grajsčini n. v. r. pri Vel nedelji,

si usojam izredči najudanejšo zahvalo vsem, ki so blagemu pokojniku kako ljubav storili v njegovi bolezni ali ob njegovem pogrebu. Tako vč. gg. duhovnikom: Andreju Giese, mestnemu župniku, Ant. Tkavc, kornevu vikaru v Mariboru, domačemu župniku Jak. Menhart, blagorodnim obiteljem: gospoda Komendnega oskrbnika Ant. Sentscher, K. Schmidberger, Schmidl, Žolnir, Mikl; pokojnikovemu gostitelju mežnarju Polak; vsem blagim darovalcem krasnih vencev; vsem sotovarišem pokojnika v službi nem. vit. reda; sploh vsem obilnim spremljevalecem pokojnika k večnemu počitku! — Bog Vam plati!

Velika Nedelja, 24. januarja 1910.

Jožef Tušak,
posestnik na Drakšlu.

71

VABILO

redni občni zbor

— „Posojilnice v Vojniku — registravne zadruge z neomejeno zavezo“

ki se bo vršil

v nedeljo dne 6. februarja 1910 ob 3 uri popoldne v pisarniških prostorih (hiš. štev. 4.)

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Poročilo o izvršeni reviziji.
4. Sklepanje o uporabi čistega dobička.
5. Volitev odbora.
6. Volitev nadzorstva.
7. Razni predlogi.

K obilni udeležbi vabi

72

ODBOR.

„ADLER“?

je izdelek pisalnega stroja prve vrste, takoj vidna pisava, samo 30 tipk, 90 črk, ki dajo zopet nad 100 pismen. Vrste so zajamčeno ravne. Prebije 20 kopij.

Slovensko-mednarodna tastatura!

Najvišja izpopolnitev!

okoli 50.000 v rabi!

925

Brez vsake konkurence

Zastopnik: Robert Fuchs, Maribor, v trgovini z blagom H. J. Turad.

Tiskarna sv. Cirila

v MARIBORU

priporoča za trgovce:
cenike, okrožnice, letake,
lepake, račune, pisma, ku-
verte z naslovom, dopis-
nice it. d.

Zagrebška tovarna, tvrdke Henrik Francka sinov, v vsakem oziru novodobno urejena, izdeluje svoje proizvode izključno le iz najboljših sirovin.

V Vaš prid bode, bodete li pri nakupovanju dajali prednost temu izvrstnemu proizvodu pravemu : Franckovem: kavnem pridatku z mlinčkom, iz zagrebške tovarne.

Tovarniška znakma

sl. Zaga V. 1162, 5:9 L.V.

Križevska opekarna

društvo z omejenim poroštvo s sedežem v Križevcih na Murskem polju, s temeljno glavnico 200.000 K.

To slovensko kmečko podjetje ima veliko zalogu raznih

ilovnatih izdelkov

kakor: **zidno opeko, zarezane strešnike** sistema Steinbrück, **žlebnjake** itd. iz vrstne kakovosti po nizkih cenah.

Tovarna z najmodernejsimi stroji stoji kakih 200 metrov oddaljena od železniške postaje Križevci na lepi ravni cesti.

Podpirajte edino slovensko kmečko industrijsko podjetje z naročili pri vodstvu. — Naročila posiljajo se pod naslovom:

„Križevska opekarna“ v Križevcih.

Štefan Kaufmann

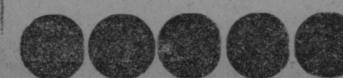
trgovec z železom 23
v Radgoni,

priporoča najboljše ocelne
motike in lepatne, dobre ko-
se in srpe, pravo štajersko
železo se dobri po najnižji
ceni in solidni postrežbi

Štampilje

iz kavčuka se dobijo v tis-
karni sv. Cirila v Mariboru.

Gostilna in prenočišče v Kloštru

se da v najem;

sprejme se tudi kletar z jamčevino. Kak brijač bl tukaj prav dobro izhaja, ker je dosedanji radi starosti svoje posle odložil. Štedljivim in marljivim ljudem je eksistenza zagotovljena. Natančnejše pove lastnik

Mirko Barac v Kloštru
(Hrvatska Podravina).

Kiščanski starisi bi radi dali svojega fanta
ključavničarske obrti se učit
v kakem trgu ali na deželi. Naslov v
upravnosti.

Redka priložnost

Od neke pogorele tovarne sem nakupil cele zaloge
krasnih, težkih

flanelnih posteljnih odej

v najnovnejših vzorcih, ki imajo celo nevažne komaj vidne
madeže od vode in pošljem take 3 komade za 9 K po pov-
zetju. Odeje so primerne za vsako domačnost, da se z njimi
odenejo postelje in ljudje in so zelo tople in fine. Težke
domače odeje 4 komadi 10 kron.

Oton Beckera, vpok. e. kr. finančni nadzornik v Na-
chodu, Češko.

61

Ženitna ponudba.

Umeten in olikan rokodelec, 24 let star, s pre-
cej denarjem, se želi seznaniti z gospodično za
poznejšo ženitev, katera bi imela kako posestvo
ali denarne svote od 1200—2000 kron. Prednost
ima samo ona, katera je slovenskega in tudi
nemškega jezika večja. Popolna tajnost zajam-
čena. Naslov: A. P. Upravljanje Slov. Gospodar,
Maribor.

51

Izjava.

Podpisani Martin Zupanič, posestnik na
Sp. Hajdinu, obžalujem vse besede, katere
sem govoril zoper g. Janeza Mlakar, vpok.
župnika na Hajdinu in je priznavam kot ne-
resnične in obrekovalne. Prosim s tem javno
za odpuščanje ter se zahvaljujem, da je obre-
kovani na mojo izrecno prošnjo odstopil od
tožbe.

Martin Zupanič.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v MARIBORU,

registrovana zadružna z neomejeno zavezo

Stolna ulica št. 6 (med glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: na-
vadno po 4%, proti 3 mesečni odpovedi po 4%.
Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in
1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se spre-
jemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obre-
stovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so
poštne hranilne poštnice na raspelago (šek konto
97.078). Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sieer: na vknjižbo proti papilarni
varnosti po 4%/ $\frac{1}{4}$ %, na vknjižbo sploh po 5%, na
vknjižbo in poroštvo po 5%/ $\frac{1}{2}$ %, in na osebni
kredit po 6%. Nadalje izposjuje na zastavo vre-
dnostnih papirjev. Dolgevi pri drugih denarnih za-
vodih prevzame posojilnica v svojo last proti po-
vrnilvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo
7 kron. — Prošnje za vknjižbo dela posojilnika
brezplačno, stranka pišča le telesko.

Uradne ure

so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. dopoldne
in vsako soboto od 8 do 12 dopoldne, izvezni
prazniki. — V uradnih urah se sprejema in iz-
plačuje denar.

Pojasnila se dajejo

in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8.—12.
dopoldne in od 2.—5. dopoldne.

6

Posojilnica ima tudi na raspelago domače hranilne mehurčnike.